

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.411.1.1.2025¹

Pan
Prof. dr hab. Wojciech Załuska
Rektor
Uniwersytetu Medycznego
w Lublinie

Al. Raławickie 1
20-059 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KOP-KOR.441.18.2026 z dnia 23 lutego 2026 r.
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli

I/25/001/LLU Nabywanie i wykorzystanie systemów informatycznych
i teleinformatycznych przez wybrane lubelskie uczelnie publiczne

¹ Nowa sygnatura: DLL.411.6.1.2026.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Medyczny w Lublinie (dalej: UML lub Uczelnia), 20-059 Lublin, Al. Raławickie 1.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Wojciech Załuska, Rektor UML (dalej: Rektor) od 1 września 2020 r. Poprzednio, tj. od 1 września 2016 r. do 31 sierpnia 2020 r., funkcję Rektora pełnił prof. dr hab. Andrzej Drop.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie do wdrożenia nowych systemów informatycznych i teleinformatycznych.2. Wdrożenie i użytkowanie nowych systemów informatycznych i teleinformatycznych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2025 (do 17 października), z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Przemysław Fidecki, doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/43/2025 z 1 kwietnia 2025 r.2. Iwona Pacwa, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/50/2025 z 2 kwietnia 2025 r.3. Marcjanna Słonina, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/44/2025 z 1 kwietnia 2025 r.4. Joanna Krępecka, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/45/2025 z 1 kwietnia 2025 r.5. Agnieszka Ciaś, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/52/2025 z 14 kwietnia 2025 r.6. Dorota Sadowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/75/2025 z 30 czerwca 2025 r. <p>(akta kontroli tom I str. 2-6; tom IV str. 350-352; tom VI str. 780)</p>

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Uczelni w zakresie wydatkowania publicznych środków finansowych na systemy informatyczne i teleinformatyczne.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W UML nie został wdrożony Zintegrowany System Informatyczny do zarządzania Uczelnią⁴, który przyjęto odbiorem końcowym 30 września 2024 r. oraz za który zapłacono łącznie 15,9 mln zł. Wdrożenie tego systemu było przedmiotem zamówienia publicznego ogłoszonego 15 listopada 2022 r.⁵, a po wyborze wykonawcy – umowy zawartej 28 lutego 2023 r.⁶, w której pierwotnie przewidziano start produkcyjny nie później niż do 29 marca 2024 r. Systemu nie wdrożono do czasu zakończenia przez NIK czynności kontrolnych, tj. do 17 października 2025 r., mimo zwiększenia w trakcie kontroli stanu zaawansowania prac w tym zakresie.

Stwierdzono istotne nieprawidłowości w działalności Uczelni, dotyczące realizacji umowy na wdrożenie ZSI, polegające na: nierzetelnym dokonaniu przez przewodniczącego Komitetu Sterującego⁷ oraz kierownika projektu odbiorów obszarów funkcjonalnych, niezbędnych do funkcjonowania ZSI, mimo ich niewdrożenia na zasadach określonych w umowie o zamówienie publiczne, w konsekwencji czego zapłacono wykonawcy wynagrodzenie w kwocie 13,5 mln zł brutto, w tym 12,1 mln zł z dwóch projektów dofinansowanych ze środków UE⁸; nierzetelnym dokonaniu odbioru końcowego ZSI, mimo niewdrożenia tego systemu, które spowodowało, że prace nad wdrożeniem realizowane były w okresie gwarancji; nierzetelnym i niezgodnym z umową koordynowaniu i nadzorowaniu wdrożenia; niewystarczająco rzetelnym wyegzekwowaniu od wykonawcy pełnej informacji i dokumentacji dotyczącej zainstalowanego oprogramowania, wchodzącego w skład ZSI; dokonaniu istotnych zmian umowy na wdrożenie ZSI z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁹ poprzez wprowadzenie nowych warunków zamówienia z naruszeniem zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców; niezgodnym z przepisami i niewystarczająco rzetelnym zarządzaniu uprawnieniami użytkowników; przechowywaniu logów systemowych przez okres niezgodny z przepisami.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: ZSI.

⁵ Nr UM-ZP-262-59/22 *Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informatycznego*. Dalej: zamówienie na wdrożenie ZSI.

⁶ Umowa nr UM-ZP-263-59/22 zawarta w wyniku zamówienia na wdrożenie ZSI. Dalej: umowa na wdrożenie ZSI.

⁷ Komitet Sterujący działający na podstawie *Zarządzenia Rektora nr 28/2023 z 6 marca 2023 r. w sprawie powołania Komitetu Sterującego, Zarządu Projektu, Zespołów Wdrożeniowych i Zespołu administracyjnego wsparcia przebiegu realizacji projektu w Projekcie obejmującym wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informatycznego do zarządzania Uczelnią oraz zasad pracy Komitetu Sterującego*. Dalej: Komitet.

⁸ Projektów Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (dalej: POWER), Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych: *HQMedEd – High Quality Medical Education – Zintegrowane Programy Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Lublinie* – realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie nr POWR.03.05.00-00-Z023/17-00 z dnia 8 maja 2018 r. (dalej: projekt POWER z 2018 r.), *Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Lublinie II edycja* – realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie nr POWR.03.05.00-00-Z011/18-00 z dnia 4 czerwca 2019 r. (dalej: projekt POWER z 2019 r.).

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm. Obowiązująca od 1 stycznia 2021 r. Dalej: Pzp.

System do zarządzania badaniami klinicznymi¹⁰ został wdrożony, co do zasady, zgodnie z postanowieniami umowy zawartej 31 maja 2023 r.¹¹ i był wykorzystywany zgodnie z założonymi celami. Dopuszczono jednak do opóźnień w udostępnieniu wykonawcy środowiska informatycznego i dostępu do serwerów, skutkujących przedłużeniem okresu realizacji umowy i skróceniem z 32 do 28 miesięcy terminu świadczenia przez wykonawcę usługi serwisu utrzymaniowego oraz opieki powdrożeniowej, przy niezmiennych kosztach w kwocie 190 tys. zł. Dokonano istotnych zmian umowy z naruszeniem Pzp. Nie zapewniono właściwej kontroli nad zasobami serwerowymi współpracującymi z SZBK. Zostały one objęte monitoringiem i kontrolą w trakcie kontroli NIK. Także w tym systemie niezgodnie z przepisami i niewystarczająco rzetelnie zarządzano uprawnieniami użytkowników.

Postępowania o udzielenie zamówienia na wdrożenie obu systemów przeprowadzono zgodnie z Pzp. Decyzje o ich zakupie były uzasadnione potrzebami i możliwościami Uczelni, a przed ich podjęciem przeprowadzono udokumentowane analizy potrzeb i wymagań, uwzględniające rodzaj i wartość zamówień. Uwzględniając ustalenia kontroli NIK dotyczące nierzetelnych odbiorów obszarów funkcjonalnych ZSI oraz odbioru końcowego ZSI, dokonanie płatności wskutek tych odbiorów i ujęcie ZSI w ewidencji wartości niematerialnych i prawnych¹² nie można uznać za prawidłowe. W pozostałym zakresie płatności za wdrożenie objętych kontrolą systemów były dokonywane w kwotach i terminach określonych w umowach, a wnip prawidłowo ewidencjonowane. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niejednorodności danych wykazywanych w protokołach weryfikacji wnip, a także niezamieszczenia w dokumentach związanych z zamówieniem na wdrożenie SZBK informacji o przeprowadzeniu wstępnych konsultacji rynkowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Przygotowanie do wdrożenia nowych systemów informatycznych i teleinformatycznych

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2020-2025 (do 17 października) obowiązywały dwie strategie rozwoju UML, w których określono m.in. cele związane z informatyzacją Uczelni oraz wskaźniki ich pomiaru. W Strategii rozwoju UML na lata 2013-2022 wyszczególniony został cel operacyjny¹⁴ *Rozwój systemu informatycznego do zarządzania informacją i komunikacją wewnętrzną*, w ramach którego wskazano m.in. działanie *Stałe doskonalenie ZSI poprzez uzyskiwanie nowych funkcjonalności*, a wskaźnikiem/ rezultatem działania miała być *Liczba nowych funkcjonalności w ramach ZSI*. W Strategii rozwoju UML na lata 2023-2030 wyodrębniono cel szczegółowy¹⁵ *Rozwijanie kompetencji specjalistycznych w obszarze medycyny*

¹⁰ Dalej: SZBK.

¹¹ Umowa nr UM-ZP-263-3/23 *System do zarządzania badaniami klinicznymi*. Dalej: umowa na wdrożenie SZBK.

¹² Dalej: wnip.

¹³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ W ramach realizacji celu strategicznego nr 4 *Rozwój uniwersyteckich systemów zarządzania i zapewnienia jakości*.

¹⁵ Obszaru kluczowego nr VI – *Cyfryzacja*, cel strategiczny: *Rozwój i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze cyfryzacji*.

cyfrowej i pokrewnych oraz cel operacyjny Inicjowanie tworzenia zespołów interdyscyplinarnych posiadających kompetencje w dziedzinie systemów teleinformatycznych [...], dla którego przyjęto m.in. wskaźnik Liczba projektów realizowanych w obszarze systemów teleinformatycznych.

W sprawozdaniu z wykonania Strategii Rozwoju UML za lata 2020-2022 jako rezultat realizacji działań wskazano m.in.: przeprowadzenie bieżącej aktualizacji i rozbudowy ZSI o nowe funkcjonalności zgłaszane przez jednostki Uczelni i jego dostosowanie do wymogów instytucji nadzorujących oraz przygotowanie postępowania o zamówienie publiczne na wdrożenie nowego ZSI. W sprawozdaniu za 2023 r. wykazano m.in., że w roku tym Uczelnia realizowała cztery projekty opierające się na wykorzystaniu innowacyjnych rozwiązań cyfrowych w obszarze medycyny. Według sprawozdania za 2024 r. UML realizował dwa innowacyjne projekty.

(akta kontroli tom II str. 507-575)

Zadania dotyczące nabywania, wdrażania i wykorzystania systemów informatycznych i teleinformatycznych realizowane były w następujących komórkach organizacyjnych Uczelni:

- w podlegających Kanclerzowi: od 1 października 2021 r. do końca listopada 2023 r. Dziale Teleinformatycznym i Dziale Systemów Informatycznych, a poprzednio do 30 września 2021 r. Dziale ds. Systemów Informatycznych i Dziale Wsparcia Informatycznego;
- od 1 grudnia 2023 r. w podlegającym Koordynatorowi ds. Organizacji i Rozwoju Ośrodka Informatyzacji, w skład którego wchodziły: Dział Inteligentnych Technologii w Edukacji Medycznej, Dział Systemów Informatycznych i Dział Teleinformatyczny, a następnie od 1 lutego 2024 r.: Dział Inteligentnych Technologii w Edukacji Medycznej, Dział Oprogramowania Informatycznego, Dział Infrastruktury Informatycznej i Dział Zakupów Informatycznych;
- od 1 lipca 2024 r. w podlegającym Kanclerzowi Centrum Informatycznym¹⁶, w skład którego wchodziły: Dział Rozwoju i Utrzymania Oprogramowania i Dział Infrastruktury Informatycznej;
- od 12 listopada 2024 r. w Centrum IT podlegającym Pełnomocnikowi Rektora do spraw Transformacji Cyfrowej¹⁷, którego zmieniona od 9 kwietnia 2025 r. struktura składała się z: Działu Rozwoju i Utrzymania Oprogramowania, Działu Infrastruktury Informatycznej, Działu Wsparcia Użytkowników, Zespołu Cyberbezpieczeństwa i Uniwersyteckiego Centrum Egzaminów Medycznych.

(akta kontroli tom II str. 507-527)

Pełnomocnik ds. IT został powołany z dniem 1 września 2024 r. w celu wsparcia przekształcenia UML w nowoczesną instytucję edukacyjną i badawczą, w pełni korzystającą z technologii cyfrowych. Zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym UML do jego zadań należało m.in.: prowadzenie audytu istniejących systemów informatycznych w celu oceny ich wydajności, bezpieczeństwa i zgodności z przyszłymi potrzebami Uczelni; opracowanie i wsparcie we wdrożeniu strategii cyfryzacji (w szczególności: cyfryzacji procesów administracyjnych, integracji systemów informatycznych, rozwoju platform e-learningowych oraz innych narzędzi wspierających działalność UML); regularne monitorowanie postępów w realizacji strategii transformacji cyfrowej

¹⁶ Dalej: Centrum IT.

¹⁷ Dalej: Pełnomocnik ds. IT.

i dokonywanie niezbędnych korekt oraz wnioskowanie do Rektora w zakresie potrzeb związanych z informatyzacją i transformacją cyfrową.

(akta kontroli tom V str. 564-576)

Funkcjonowanie systemów informatycznych nie było przedmiotem odrębnego audytu. Pełnomocnik ds. IT wyjaśnił, że systemy uwzględniano w kontroli wewnętrznej i zewnętrznej projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Kontrolujący nie sformułowali zaleceń odnoszących się do funkcjonowania systemów IT/teleinformatycznych Uczelni.

(akta kontroli tom I str. 7-9; tom IV str. 350-354)

1.2. Według ewidencji księgowej Uczelni (konto 020) od 1 stycznia 2020 r. do 31 marca 2025 r., liczba wnip¹⁸ zmniejszyła się o 37, a ich łączna wartość netto wzrosła o 10 852,2 tys. zł. W 2020 r. zakupiono 11 wnip za kwotę 1486,9 tys. zł, w 2021 r. – 15 (za kwotę 887,5 tys. zł), w 2022 r. – 13 (489,7 tys. zł), w 2023 r. – siedem (443,3 tys. zł) i w 2024 r. – dwie (16 333,3 tys. zł). Z ewidencji wykreślono 87 wnip na kwotę 3016,5 tys. zł.

(akta kontroli tom V str. 19-73, 293)

Według protokołów z inwentaryzacji sporządzonych na koniec lat 2020-2024 inwentaryzacji wnip dokonano w szczególności poprzez: porównanie danych z ksiąg rachunkowych i dokumentów księgowych; potwierdzenia osób materialnie odpowiedzialnych (użytkujących licencje i oprogramowanie znajdujące się w ewidencji księgowej); spis z natury (w jednostkach, w których ten spis został przeprowadzony). Do kontroli nie przedłożono dokumentacji inwentaryzacji pięciu z 30 przyjętych do próby kontrolnej wnip, których faktyczne wykorzystywanie zostało potwierdzone w trakcie kontroli NIK.

Wartość wnip wykazana w protokołach z inwentaryzacji sporządzonych na 31 grudnia lat 2021-2023 była zgodna z danymi ewidencji księgowej, zaś w sporządzonych na koniec 2020 r. i 2024 r. o 514,7 tys. zł niższa. Ustalenia w powyższym zakresie opisane zostały w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli tom V str. 106-126, 171-175, 198-204, 208-220)

W latach 2020-2025 (do 31 marca) Uczelnia zakupiła i wprowadziła do ewidencji wnip osiem systemów na łączną kwotę 18 022,7 tys. zł, a na dziewięć poniosła wydatki związane z utrzymaniem, dostępem czy aktualizacją w kwocie 3374,7 tys. zł. UML dysponował dwoma wytworzonymi we własnym zakresie systemami informatycznymi, w tym jednym¹⁹ wdrożonym w okresie objętym kontrolą. Pełnomocnik ds. IT wyjaśnił, że wdrożenie tego systemu wynikało z potrzeb dydaktycznych i administracyjnych oraz braku odpowiednich funkcjonalności w dotychczas używanych rozwiązaniach informatycznych.

(akta kontroli tom IV str. 350-354; tom V str. 292, 295; tom VI str. 266)

1.3. W UML przeprowadzono 13 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku których (do 31 marca 2025 r.) zrealizowane zostały (lub były w trakcie realizacji) umowy dotyczące wdrożenia, utrzymania lub rozwoju systemów informatycznych/teleinformatycznych, tj. w szczególności:

- zamówienie na wdrożenie ZSI, ogłoszone 15 listopada 2022 r., przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, na sfinansowanie którego Uczelnia zamierzała przeznaczyć 14 266,1 tys. zł brutto;

¹⁸ Podlegających amortyzacji rozłożonej w czasie.

¹⁹ CEM System Delfi.

- nr UM-ZP-262-69/20 na usługę autorskiej asysty technicznej ZSI funkcjonującego w Uczelni na podstawie umowy z 18 listopada 2008 r.²⁰ ogłoszone 21 grudnia 2020 r.; udzielone w trybie z wolnej ręki²¹, na sfinansowanie którego zamierzano przeznaczyć 3125 tys. zł brutto;
- nr UM-ZP-262-06/21 na udostępnienie systemu do elektronicznej obsługi niekomercyjnego badania klinicznego, ogłoszone 31 marca 2021 r.²², na sfinansowanie którego zamierzano przeznaczyć 1107 tys. zł brutto;
- nr UM-ZP-262-03/23 na system do zarządzania badaniami klinicznymi²³, ogłoszone 20 lutego 2023 r., w trybie przetargu nieograniczonego, na sfinansowanie którego zamierzano przeznaczyć 1200 tys. zł brutto;
- nr UM-ZP-262-27/20 na dostawę oprogramowania na system pocztowy i komunikacyjny wraz z systemem operacyjnym, ogłoszone 16 lipca 2020 r., w trybie przetargu nieograniczonego, na sfinansowanie którego w Uczelni zamierzano przeznaczyć 370 tys. zł brutto.

Do próby badawczej wybrano, techniką niestatystyczną w drodze doboru celowego, dwa zamówienia, tj. zamówienie na wdrożenie ZSI oraz zamówienie na wdrożenie SZBK.

(akta kontroli tom IV str. 350-354; tom V str. 338-375)

Zamówienie na wdrożenie SZBK zostało zrealizowane w ramach projektu pn. *Utworzenie Centrum Wsparcia Badań Klinicznych²⁴ Uniwersytetu Medycznego w Lublinie* nr 2021/ABM/04/00007²⁵, który był finansowany przez Agencję Badań Medycznych. W celu realizacji projektu UML oraz trzy szpitale, tj. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie²⁶, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Lublinie²⁷, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 w Lublinie²⁸, zawarły 19 kwietnia 2021 r. umowę konsorcjum²⁹ oraz zobowiązały się do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie projektu utworzenia CWBK. W projekcie przewidziano wdrożenie narzędzia programowego w postaci systemu do zarządzania badaniami klinicznymi CWBK, służącego do gromadzenia określonych danych niebędących danymi osobowymi, a będących danymi zagregowanymi, generowanymi według kryteriów wyszukiwania, z baz systemów HIS³⁰ SPSK1, SPSK4 i USzD i analizowania ich na potrzeby CWBK.

Umowę na dofinansowanie projektu zawarto 25 czerwca 2021 r. Rozpoczęcie realizacji przewidziano na 1 sierpnia 2021 r., a zakończenie na 31 lipca 2026 r. Zakup SZBK przewidziano we wniosku w ramach zadania nr 3 *Zakup systemów jakościowych i innych systemów*, na które przeznaczono 1931,7 tys. zł. Rektor wyjaśnił, że CWBK był zupełnie nowym obszarem działalności UML, który nie posiadał jakichkolwiek systemów wykorzystywanych do nadzoru nad badaniami klinicznymi. Kwota na etapie przygotowania postępowania została

²⁰ Nr UM-ZP-263-41/07. Dalej ZSI z 2008 r.

²¹ Na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2019 poz. 1843, ze zm.).

²² Przeprowadzone w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 Pzp.

²³ Zamówienie nr UM-ZP-262-03/23. Dalej: zamówienie na wdrożenie SZBK.

²⁴ Dalej: CWBK.

²⁵ Dalej: projekt utworzenia CWBK.

²⁶ Dalej: SPSK4.

²⁷ Dalej: USzD.

²⁸ Dalej: SPSK1.

²⁹ SPSK1, SPSK4 i USzD, zwani dalej łącznie: szpitale konsorcjanci.

³⁰ Hospital Information System (Szpitalny System Informacyjny). Oprogramowanie gromadzące dane o pacjentach i procesach medycznych.

zaktualizowana na podstawie przeprowadzonego przez Uczelnię szacowania wartości zamówienia.

(akta kontroli tom II str. 507-575; tom VI str. 237-240, 391-480)

Potrzeba wdrożenia ZSI wynikała z konieczności zastąpienia ZSI z 2008 r., m.in. w związku z planowanym przez wykonawcę zakończeniem wsparcia systemu. Zawarto z nim 21 maja 2021 r. umowę asysty technicznej ZSI³¹ na okres od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2025 r. o wartości 2163 tys. zł brutto. Od 1 czerwca 2025 r. Uczelnia miała więc dysponować nowym ZSI. Podjęto trzy próby pozyskania nowego ZSI w drodze postępowań przetargowych:

- numer UM-ZP-262-24/19 (ogłoszone 24 maja 2019 r.) w wyniku postępowania z 12 listopada 2019 r. zawarto umowę na wykonanie ZSI z konsorcjum wykonawców za wynagrodzeniem brutto 16,4 mln zł i z okresem realizacji do 31 lipca 2027 r.; w toku realizacji umowy oświadczenie o odstąpieniu od umowy złożył 7 stycznia 2022 r. wykonawca, a następnie 27 stycznia 2022 r. UML; spór sądowy zakończył się 13 grudnia 2024 r. podpisaniem ugody, zgodnie z którą konsorcjum zobowiązało się zapłacić naliczoną karę umowną w kwocie 3,3 mln zł, którą UML w połowie uzyskał od wystawcy gwarancji zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a w drugiej połowie wskutek potrącenia z należności wykonawcy;
- numer UM-ZP-262-17/22 (ogłoszone 26 kwietnia 2022 r.) - unieważnione 18 lipca 2022 r., ponieważ cena najkorzystniejszej oferty (35 mln zł) przewyższała o 19,7 mln zł kwotę, którą Uczelnia zamierzała przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia;
- zamówienie na wdrożenie ZSI (ogłoszone 15 listopada 2022 r.)³² oparte na opracowanej w lipcu 2022 r. aktualizacji koncepcji; Uczelnia zdecydowała się ostatecznie na zakup systemu dostępnego na rynku, z zastrzeżeniem konieczności konfiguracji niektórych jego funkcjonalności do własnych potrzeb.

(akta kontroli tom III str. 452; tom IV str. 350-354; tom VII str. 518-524)

Celem projektu POWER z 2018 r. było podniesienie kompetencji społeczności akademickiej poprzez wdrożenie zintegrowanego programu. W ramach zadania 6 trzeciego modułu projektu przewidziano wsparcie informatyczne zarządzania uczelnią. Umowę o dofinansowanie podpisano 8 maja 2018 r. Projekt miał być realizowany w okresie od 1 września 2018 r. do 30 sierpnia 2022 r. Okres ten wydłużano za zgodą Instytucji Pośredniczącej – Narodowego Centrum Badań i Rozwoju³³ trzykrotnie. Realizacja projektu nie mogła zostać wydłużona o okres przekraczający datę 31 grudnia 2023 r., ponieważ zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków 2014-2020³⁴ okres kwalifikowalności wydatków w POWER zakończył się w dniu 31 grudnia 2023 r. Wydatki poniesione po tym terminie, stanowiłyby wydatki niekwalifikowalne i nie mogły zostać zrefundowane przez IP.

W UML zrealizowano i rozliczono projekt. W końcowym wniosku o płatność za okres 1 listopada – 31 grudnia 2023 r. podano, że w zakresie wdrożenia ZSI zakończono i dokonano płatności za etapy: etap IIA – *Dostawa, instalacja i wdrożenie systemu klasy ERP*, etap IIA – *Instalacja i wdrożenie systemu USOS*, etap

³¹ Umowa asysty technicznej nr UM-ZP-263-69/20 z 21 maja 2021 r. Dalej: umowa asysty technicznej ZSI z 2008 r.

³² Będące, wraz z umową zawartą w jego wyniku, przedmiotem niniejszej kontroli NIK.

³³ Dalej: IP lub NCBiR.

³⁴ *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

IIA – *Dostawa, instalacja i wdrożenie CNR*. W kwocie wydatków objętych wnioskiem w zadaniu 6 ujęto 6574,7 tys. zł (dofinansowanie) jako koszt dostarczenia nowego systemu informatycznego. W wyniku weryfikacji wniosku o płatność IP podała, że wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności, a przed zamknięciem projektu wypłaciła (23 kwietnia 2024 r.) UML refundację w kwocie 5551,9 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 724, 741-743; tom III str. 477-517; tom IV str. 350-354)

1.4. W Uczelni przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia na wdrożenie SZBK:

- dokonano analizy potrzeb i wymagań, uwzględniając rodzaj i wartość zamówienia. Analizę sporządzono w formie pisemnej 1 czerwca 2022 r. i zawierała ona elementy, o których mowa w art. 83 ust. 1-3 Pzp;
- przeprowadzono (w związku z art. 84 ust. 1 Pzp) wstępne konsultacje rynkowe w celu uzyskania informacji niezbędnych do opracowania Opisu Przedmiotu Zamówienia³⁵. Informacje o nich zamieszczono na stronie internetowej zgodnie z art. 84 ust. 2 Pzp. Uczelnia nie zawarła jednak informacji o przeprowadzeniu wstępnych konsultacji rynkowych w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w protokole postępowania, co było niezgodne odpowiednio z art. 84 ust. 4 oraz 73 ust. 2 Pzp (co opisano szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”);
- nie przeprowadzono inwentaryzacji posiadanych systemów, tj. zasobów i infrastruktury IT oraz zasobów kadrowych. Rektor wyjaśnił, że odstępianie od powyższych czynności było uzasadnione ze względu na fakt, że system, którego dotyczyło zamówienie, przeznaczony był dla nowo tworzonej jednostki organizacyjnej, tj. CWBK. W okresie przygotowywania zamówienia Uczelnia nie posiadała potencjału osobowego pozwalającego na realizację przedmiotu zamówienia we własnym zakresie. Wynikało to m.in. ze specyficznego i wyspecjalizowanego przeznaczenia systemu, który miał być wykorzystany w toku prowadzenia badań klinicznych przy udziale UML.

(akta kontroli tom I str. 811-841; tom VI str. 237-240, 371-390, 501-506)

Na etapie przygotowania zamówienia oraz w podpisanej umowie na wdrożenie SZBK określono, że świadczenie usługi serwisu utrzymaniowego oraz opieki powdrożeniowej wraz z nadzorem autorskim wykonawca miał świadczyć od dnia podpisania protokołu odbioru usług wykonanych w etapie wdrożenia do 30 czerwca 2026 r. Okres ten określono w dacie, a nie w miesiącach³⁶, ponieważ projekt utworzenia CWBK kończył się 31 lipca 2026 r. Wynagrodzenie wykonawcy, wynikające z umowy na wdrożenie SZBK, w całości finansowane było z tego projektu, w związku z czym wskazano w umowie z wykonawcą datę końcową utrzymania SZBK 30 czerwca 2026 r.

(akta kontroli tom I str. 629-662, 883-903; tom VI str. 454-480)

Niezbędnym warunkiem wdrożenia SZBK był zakup serwerów przeznaczonych na potrzeby tego systemu, na których wykonawca SZBK miał zainstalować konektory umożliwiające komunikację między SZBK a systemami HIS szpitali konsorcjantów. Postępowanie dotyczące zakupu serwerów wszczęto w maju 2022 r., a w zakresie wdrożenia SZBK w czerwcu 2022 r. W wyniku pierwszego z nich (ogłoszonego przez Uczelnię 5 lipca 2022 r.)³⁷ zakupiono m.in. trzy serwery, które posiadały trzyletnią gwarancję liczoną od dnia ich dostarczenia, tj. od 4 listopada 2022 r. Przyjęto je na stan UML 28 listopada 2022 r. Rektor

³⁵ Dalej: OPZ.

³⁶ Jak np. w przypadku umowy na wdrożenie ZSI.

³⁷ Numer postępowania: UM-ZP-262-31/22.

wyjaśnił, że oba postępowania toczyły się praktycznie równolegle, jednak w przypadku SZBK pojawiły się nieprzewidziane okoliczności do wyjaśnienia ze szpitalami konsorcjantami, co zakończyło się podpisaniem porozumienia z 2 lutego 2023 r.

W porozumieniu z 2 lutego 2023 r. strony zobowiązały się m.in. do ścisłej współpracy z wykonawcą w celu zapewnienia i utrzymywania integracji SZBK z systemami HIS szpitali. UML zagwarantował m.in. przeprowadzenie postępowania przetargowego w sposób zapewniający wdrożenie systemu anonimizującego wszelkie dane wrażliwe na poziomie szpitala oraz przyjął pełną odpowiedzialność finansową za realizację SZBK na każdym jego etapie. Załącznikiem do porozumienia był OPZ (mający charakter informacyjny), a UML oświadczył, że przeprowadzi postępowanie zgodnie z jego treścią i jednocześnie zobowiązał się do niezwłocznego przedstawienia szpitalom zmian OPZ w stosunku do treści załącznika, umożliwiając szpitalom zgłoszenie uwag.

Potrzeba zawarcia umowy o współpracy z członkami konsorcjum, która regulowałaby zasady bezpieczeństwa w związku z wykorzystywaniem danych szpitala, była zgłaszana przez dyrektora SPSK1 w styczniu i maju 2022 r. Projekt porozumienia w tym zakresie został przesłany przez dyrektora CWBK do SPSK1 w lipcu 2022 r. Dyrektora SPSK1 wskazała również na konieczność zapewnienia dostępu do serwerów przez informatyków szpitali oraz zanonimizowania danych na etapie ich udostępniania z HIS szpitali, co było przedmiotem korespondencji z CWBK w maju, sierpniu i grudniu 2022 r. oraz w lutym 2023 r.

Uczelnia opublikowała ogłoszenie o zamówieniu na wdrożenie SZBK 20 lutego 2023 r. W OPZ zamówienia na wdrożenie SZBK nie uszczegółowiono konkretnej lokalizacji serwerów, które miały umożliwiać komunikację pomiędzy SZBK a szpitalnymi systemami HIS. Założono, że SZBK musi umożliwić pobieranie danych niebędących danymi osobowymi z HIS, a operacja anonimizacji musi odbyć się w module zaimplementowanym po stronie szpitalnego systemu HIS. Zobowiązano wykonawcę do współpracy z wyznaczonymi w szpitalach osobami odpowiedzialnymi m.in. za nadzór nad integracją systemu szpitalnego HIS z systemem SZBK oraz kontrolę procesu anonimizacji danych pobieranych z systemu szpitalnego HIS.

(akta kontroli tom I str. 629-662, 883-903; tom IV str. 359-383; tom VI str. 126-212, 383-388, 435-453, 481-500)

Przygotowując zamówienie na wdrożenie ZSI, w UML dokonano analizy potrzeb i wymagań, uwzględniając rodzaj i wartość zamówienia, zgodnie z art. 83 ust. 1 Pzp. W analizie wskazano, że nie istnieje możliwość samodzielnej realizacji potrzeb Uczelni, w związku z czym zdecydowano się na wdrożenie istniejących na rynku gotowych systemów informatycznych, z uwzględnieniem krótkiego czasu na wdrożenie systemu.

Uczelnia dokonała ustalenia wartości zamówienia na wdrożenie ZSI. OPZ na ZSI przygotowali pracownicy UML (liderzy obszarów) pod kierownictwem ówczesnego kierownika Działu IT. Warunki oraz kryteria oceny ofert sformułowała komisja przetargowa powołana przez Rektora. OPZ składał się z jedenastu rozdziałów³⁸. Uczelnia zdefiniowała mierzalne cele i oczekiwania dla systemu. W dokumencie uwzględniono również kwestie migracji danych z dotychczas wykorzystywanych w Uczelni systemów i ich integracji.

³⁸ OPZ zawierał łącznie 1497 wymagań funkcjonalnych systemu USOS, systemu klasy ERP, CNR oraz funkcjonalizacji ZSI, sformułowanych w sposób szczegółowy i spójny.

(akta kontroli tom I str. 68-225; tom II str. 507-514; tom III str. 432-447;
tom IV str. 350-354; tom VII str. 428-437)

Rektor wyjaśnił, że okres realizacji zamówienia na wdrożenie ZSI, wynoszący około 15 miesięcy (od początku 2023 r. do 29 marca 2024 r.), został przyjęty na etapie planowania projektu jako racjonalny i wykonalny. Założenie to opierało się na: standardowych harmonogramach realizacji projektów dofinansowanych z NCBiR (w tym w ramach POWER), doświadczeniu kadry informatycznej, wstępnej analizie ryzyk projektowych, zgodnie z którą przyjęto, że termin nie krótszy niż 12 miesięcy i nie dłuższy niż 18 miesięcy umożliwia skuteczne wdrożenie systemu w formule etapowej, z zachowaniem ciągłości operacyjnej jednostki. Wskazał, że wykonawcy, składając swoje oferty, potwierdzili możliwość realizacji zamówienia w określonym terminie. W złożonych ofertach przyjęty okres 15 miesięcy nie został zakwestionowany jako nierealistyczny ani niemożliwy do dochowania.

(akta kontroli tom I str. 901-902)

Komisje przetargowe dotyczące zamówień na wdrożenie SZBK oraz na wdrożenie ZSI powołano zgodnie z przepisami art. 55 Pzp. Kierownik zamawiającego, członkowie komisji przetargowej oraz inne osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia złożyły oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 Pzp.

(akta kontroli tom I str. 724-799, 850-857; tom IV str. 350-354; tom VII str. 428-437)

1.5. Uczelnia dokonała ustalenia wartości zamówień na wdrożenie SZBK oraz ZSI z zachowaniem reguł określonych w art. 28, 29 i 36 ust. 1 Pzp. Ustalona 28 czerwca 2022 r. wartość zamówienia na wdrożenie SZBK wyniosła 949,2 tys. zł netto, została następnie zaktualizowana 26 sierpnia 2022 r. (na podstawie zebranych ofert) oraz 17 listopada 2022 r. i wyniosła 1001,1 tys. zł netto. Szacunkowa wartość zamówienia na wdrożenie ZSI wyniosła 11 622,6 tys. zł netto.

Postępowania zostały opublikowane odpowiednio: na wdrożenie SZBK 20 lutego 2023 r.³⁹, na wdrożenie ZSI 15 listopada 2022 r.⁴⁰ Przedmiot zamówienia w postępowaniu na wdrożenie SZBK i ZSI został opisany zgodnie z zasadami określonymi w art. 99-101 Pzp. W obu postępowaniach oferty złożyły po dwa podmioty.

W objętych kontrolą postępowaniach ocena ofert odbywała się na podstawie kryterium ceny (wynoszącego nie więcej niż 60% wagi) oraz pozacenowych kryteriów, takich jak: w postępowaniu na wdrożenie SZBK – termin realizacji etapu 1 (40% wagi), na wdrożenie ZSI – liczba osobodni pracy wykonawcy przeznaczonych na rozwój systemu USOS (35% wagi) oraz zaoferowanie przez wykonawcę tego samego systemu bazodanowego dla systemu ERP i USOS (5% wagi). Wyboru oferty najkorzystniejszej w obu postępowaniach dokonano na podstawie kryteriów określonych w SWZ.

W wyniku rozstrzygnięcia obu postępowań Uczelnia zawarła umowy z wykonawcami, których oferty były najkorzystniejsze. UML przekazała do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, zawierające informację o wynikach tych postępowań, zgodnie z art. 265 ust. 1 Pzp,

³⁹ Publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (dalej: DUUE), nr ogłoszenia 2023/S 036-105034.

⁴⁰ Publikacja w DUUE, nr ogłoszenia 2022/S 220-632181.

tj. 1 czerwca 2023 r. na usługę wdrożenia SZBK⁴¹ oraz 2 marca 2023 r. na usługę wdrożenia ZSI⁴².

(akta kontroli tom I str. 34-628; tom IV str. 350-354; tom VI str. 213-236, 371-380, 389-390)

Jednym z warunków udziału w postępowaniu na wdrożenie ZSI była realizacja przez wykonawcę minimum dwóch usług, polegających na wdrożeniu zintegrowanego systemu informatycznego do zarządzania Uczelnią, obejmującego system klasy ERP⁴³ o wartości nie mniejszej niż 2 mln zł brutto.

Wykonawca przedłożył listy referencyjne od dwóch uczelni, potwierdzające należyte wykonanie usług, w tym wdrożenie systemu klasy ERP. Z danych, uzyskanych przez NIK w trakcie kontroli, wynikało, że z systemu w każdej z tych uczelni korzystało (na dzień uzyskania informacji) po siedem osób, w tym w pierwszej w ramach modułów: kadry i płace, finanse i księgowość, sprzedaż i magazyn, środki trwałe, JPK oraz w drugiej – kadry i płace⁴⁴.

Podmiotowe środki dowodowe zostały formalnie zweryfikowane w oparciu o SWZ przez członków komisji przetargowej.

(akta kontroli tom I str. 34-628; tom II str. 485-506, 515-575; tom IV str. 2-293, 350-354; tom VII str. 428-437)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Uczelni w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ujmowanie niejednorodnych danych w protokołach z inwentaryzacji wnip.

Łączna wartość wnip wykazana w protokołach sporządzonych w związku z ich inwentaryzacją na 31 grudnia lat 2021-2023 była równa z wynikającą z ewidencji księgowej, zaś w protokołach sporządzonych na koniec 2020 r. i 2024 r. niższa od tej wartości o 514 670 zł⁴⁵.

Kwestor wyjaśniła, że różnica w wartości wnip, ujętych w protokołach z inwentaryzacji sporządzonej na koniec 2020 r. i 2024 r., dotyczyła wnip, użyczonych przez Uczelnię jej jednostkom klinicznym. W protokołach sporządzonych na 31 grudnia lat 2021-2023 ujęto łączną wartość oprogramowania, znajdującego się na stanie UML oraz oprogramowania użyczonego. Rektor wskazał, że rozbieżności pomiędzy wartościami wnip, zawartymi w protokołach i wartościami ujętymi w księgach, wynikają z faktu, że na podstawie zarządzenia nr 124/2022 Rektora z 1 sierpnia 2022 r. zmieniającego zarządzenie nr 64/2018 Rektora w sprawie wprowadzenia „Instrukcji Inwentaryzacyjnej aktywów i pasywów w UM w Lublinie” z 30 maja 2018 r., protokoły inwentaryzacji za rok 2020 i 2024 obejmowały wnip potwierdzone w jednostkach UM, nie zaś użyczone i wydierżawione. Fakt użyczenia wnip podmiotowi klinicznemu został potwierdzony w stosownych dokumentach – umowach. Ponieważ na bazie zawartych umów Uczelnia

⁴¹ Opublikowane w DUUE 6 czerwca 2023 r., nr 2023/S 107-336924.

⁴² Opublikowane w DUUE 7 marca 2023 r., nr 2023/S 047-137743.

⁴³ Zgodnie z OPZ rozumiany jako *Enterprise Resource Planning (planowanie zasobów organizacji), oprogramowanie dla firm, którego celem jest zintegrowanie wszystkich procesów zachodzących w organizacji*.

⁴⁴ W ramach wdrożenia systemu klasy ERP dostarczono również inne moduły, w tym finansowo-księgowy, ale nie były one (na dzień uzyskania informacji) wykorzystywane.

⁴⁵ Wartość wnip ujętą na koncie 020 *Wartości niematerialne i prawne umarzone w czasie* w protokole inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2020 r. wykazano w kwocie 8 226 312,55 zł, podczas gdy faktycznie wynosiła 8 740 982,55 zł. W protokole na koniec 2024 r. łączną wartość wnip umarzonych w czasie i umarzonych jednorazowo wykazano w kwocie 25 079 564,10 zł, podczas gdy faktycznie wynosiła 25 594 234,10 zł.

użytych przedmiotów wnip, nie była ich użytkownikiem w momencie przeprowadzania inwentaryzacji, a zatem wnip nie zostały wykazane w sporządzonych protokołach inwentaryzacji. Weryfikacji prawidłowości stanu rzeczywistego tych składników majątkowych (wnip) dokonano przez porównanie go z odpowiednimi dokumentami źródłowymi lub wtórnymi wynikającymi z ewidencji księgowej – zgodnie z obowiązującą instrukcją.

NIK zauważa, że użyczenie wnip jednostkom klinicznym Uczelni trwało przez cały okres objęty kontrolą. W latach 2020-2025 (do 17 października) nie dokonano zmian zasad sporządzania protokołów z przeprowadzenia inwentaryzacji wnip, uzasadniających brak ciągłości przyjętych rozwiązań. Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁶ przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

(akta kontroli tom V str. 106-126, 171-175, 198-204, 208-220; tom VII str. 460-461, 482-484)

2. Niezamieszczenie w ogłoszeniu o zamówieniu na wdrożenie SZBK oraz w protokole postępowania informacji o przeprowadzeniu wstępnych konsultacji rynkowych.

Pomimo, że w Uczelni przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe przed wszczęciem postępowania na SZBK, nie zamieszczono informacji o ich przeprowadzeniu w ogłoszeniu o zamówieniu oraz protokole postępowania oraz nie wskazano w protokole, jakie podmioty brały udział w tych konsultacjach. Stanowiło to naruszenie odpowiednio art. 84 ust. 4 Pzp, zgodnie z którym zamawiający zamieszcza informację o przeprowadzeniu wstępnych konsultacji rynkowych w ogłoszeniu o zamówieniu oraz art. 73 ust. 2 Pzp, zgodnie z którym, jeżeli przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe, informację o przeprowadzeniu tych konsultacji oraz o podmiotach, które w nich uczestniczyły, zamawiający podaje w protokole postępowania.

Rektor wyjaśnił, że nastąpiło to w sposób niezamierzony i było spowodowane zakreśleniem/skreśleniem niewłaściwej komórki w formularzu wniosku oraz wynikało ze specyfiki postępowania, ponieważ były to jedyne wstępne konsultacje rynkowe przeprowadzone w Uczelni od 2021 r. W konsekwencji, w protokole postępowania w obszarze informacji o podmiotach, które uczestniczyły we wstępnych konsultacjach rynkowych, nie oznaczono, że zostały one przeprowadzone. Zdaniem Rektora nie miało to wpływu na postępowanie, ponieważ informacja o wstępnych konsultacjach rynkowych była i wciąż jest dostępna na stronie internetowej Uczelni.

(akta kontroli tom I str. 811-841; tom VI str. 371-390, 461-462, 501-506)

OCENA CZĄSTKOWA

Decyzje o zakupie SZBK i ZSI były uzasadnione potrzebami i możliwościami Uczelni, a przed ich podjęciem przeprowadzono udokumentowane analizy potrzeb i wymagań, uwzględniające rodzaj i wartość zamówień. Postępowania o udzielenie zamówienia na wdrożenie tych systemów przeprowadzono i wykonawców wybrano zgodnie z Pzp. W Uczelni, z zastrzeżeniem ustaleń opisanych w dalszej części wystąpienia, prawidłowo ewidencjonowano wnip. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na niejednorodności danych zawartych w protokołach z inwentaryzacji wnip oraz niezamieszczeniu w dokumentach związanych z zamówieniem na wdrożenie SZBK informacji o przeprowadzeniu wstępnych konsultacji rynkowych.

⁴⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Dalej: ustawa o rachunkowości.

2. Wdrożenie i użytkowanie nowych systemów informatycznych i teleinformatycznych

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2020-2025 (do 31 marca) zrealizowane zostały (lub były w trakcie realizacji) umowy dotyczące wdrożenia, utrzymania lub rozwoju systemów informatycznych/teleinformatycznych (bądź umowy powiązane z tymi usługami) na łączną kwotę 21 598,5 tys. zł brutto. Najwyższe kwoty umów dotyczyły:

- umowy na wdrożenie ZSI z 28 lutego 2023 r. – 16 395,9 tys. zł;
- umowy asysty technicznej ZSI z 2008 r. – 2163 tys. zł;
- umowy nr UM-ZP-263-06/21 z 25 maja 2021 r. na świadczenie usług w zakresie przygotowania, konfiguracji, udostępniania systemu Elektronicznej Karty Obserwacji Klinicznej – 969,6 tys. zł;
- umowy na wdrożenie SZBK z 31 maja 2023 r. – 633,5 tys. zł;
- umowy nr UM-ZP-263-27/20 z 24 września 2020 r. na dostawę oprogramowania na system pocztowy i komunikacyjny – 509 tys. zł.

Szczegółowym badaniem kontrolnym objęto dwie umowy zawarte w wyniku, badanych w poprzednim obszarze, postępowań o zamówienie publiczne: umowę na wdrożenie SZBK i umowę na wdrożenie ZSI.

(akta kontroli tom I str. 34-293, 629-723; tom IV str. 350-354; tom VI str. 266)

2.2. Przedmiotem umowy na wdrożenie SZBK, zawartej 31 maja 2023 r., było zaprojektowanie, stworzenie, wdrożenie i nadzór nad systemem do zarządzania badaniami klinicznymi CWBK wraz z udzieleniem niezbędnych licencji na korzystanie z przedmiotu umowy oraz świadczeniem serwisu gwarancyjnego i utrzymania. System miał służyć do gromadzenia danych z baz systemów HIS szpitali SPSK1, SPSK4 i USzD oraz analizowania ich na potrzeby CWBK. Ustalono maksymalne wynagrodzenie brutto w kwocie 633,5 tys. zł, na którą składało się wynagrodzenie netto wykonawcy w wysokości 515 tys. zł oraz należny podatek VAT w kwocie 118,5 tys. zł. Umowę zawarto na okres od 31 maja 2023 r. do 30 czerwca 2026 r.

W umowie określono etapy prac, terminy ich realizacji oraz wartość wynagrodzenia za czynności wykonane w ramach etapów:

- etap 1 obejmujący: zebranie i opracowanie danych organizacyjnych Uczelni i przeprowadzenie analizy przedwdrożeniowej w okresie do 30 dni kalendarzowych licząc od daty zawarcia umowy⁴⁷; uzgodnienie parametrów konfiguracyjnych i konfiguracja parametrów systemu; instalację i konfigurację systemu wraz z konfiguracją środowiska przetwarzania danych; wykonanie migracji zdefiniowanych danych z istniejących systemów szpitalnych HIS; instruktaż użytkowników i administratorów systemu wraz ze szkoleniem z systemu w zakresie dostarczonego rozwiązania. Wykonawca miał wykonać usługi w ramach tego etapu w terminie pięciu miesięcy od daty zawarcia umowy⁴⁸, za wynagrodzeniem w kwocie 443,4 tys. zł brutto (360,5 tys. zł netto) płatnym w terminie do 30 dni, licząc od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury i protokołu odbioru;
- etap 2 obejmujący świadczenie usługi serwisu utrzymaniowego oraz opieki powdrożeniowej wraz z nadzorem autorskim. Usługę w ramach etapu 2 wykonawca SZBK miał świadczyć od dnia podpisania protokołu odbioru usług wykonanych w etapie 1 do 30 czerwca 2026 r. Zapłata wynagrodzenia miała być dokonywana za każdy zakończony miesiąc w terminie do 30 dni,

⁴⁷ Tj. zgodnie z danymi dotyczącymi podpisania umowy – do końca czerwca 2023 r.

⁴⁸ Tj. zgodnie z danymi dotyczącymi podpisania umowy – do końca października 2023 r.

licząc od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury i protokołu odbioru, a wynagrodzenie miesięczne brutto miało wynosić 5,9 tys. zł (4,8 tys. zł netto). Wynagrodzenie to wynikało z podzielenia pozostałej (po zapłacie za etap 1) kwoty wynagrodzenia (190 tys. zł⁴⁹) przez 32 miesiące do zakończenia realizacji umowy (30 czerwca 2026 r.).

Postanowienia umowy na wdrożenie SZBK uwzględniały istotne kwestie związane z wdrożeniem i użytkowaniem systemu. W umowie uregulowano także warunki odbioru przedmiotu umowy, kwestie udzielenia i przekazania licencji, kary umowne, zabezpieczenie należytego wykonania umowy, zmiany umowy, ustawowe i umowne prawo do odstąpienia od umowy. Wykonawca oświadczył, że przedmiot umowy wykona własnymi siłami bez udziału podwykonawców.

(akta kontroli tom I str. 629-723)

Do umowy na wdrożenie SZBK strony podpisały trzy aneksy:

- aneks z 22 grudnia 2023 r. - wprowadzono zmianę (powołując się na art. 455 ust. 1 pkt 4 Pzp) terminu realizacji etapu 1 ze względu na opóźnienia w przekazywaniu wykonawcy SZBK dostępu do infrastruktury informatycznej⁵⁰, których to zmian (jak zapisano w aneksie) zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć. Termin ten przesunięto z końca października 2023 r. (pięć miesięcy od daty zawarcia umowy) na 29 lutego 2024 r. Zmieniono także postanowienia umowy dotyczące wynagrodzenia za 2 etap - wynagrodzenia miesięcznego brutto, które zwiększono do 6,8 tys. zł (5,5 tys. zł netto), co wynikało z podzielenia pozostałej (po zapłacie za etap 1) kwoty wynagrodzenia (190 tys. zł) przez 28 miesięcy pozostałe od 29 lutego 2024 r. do zakończenia realizacji umowy (30 czerwca 2026 r.);
- aneks z 29 lutego 2024 r. - wprowadzono zmianę (powołując się na art. 455 ust. 2 Pzp) w zakresie obniżenia wynagrodzenia wykonawcy za etap 1 i za przedmiot umowy o 5,9 tys. zł brutto (4,8 tys. zł netto). Ustalono maksymalne wynagrodzenie brutto w kwocie 627,6 tys. zł (510,2 tys. zł netto). Wynikało to ze zmniejszenia zakresu zleconych usług - w OPZ załączonym do umowy wyłączono SPSK1 z jednego parametru funkcjonalności systemu ze względu na brak możliwości anonimizacji danych;
- aneks z 11 czerwca 2024 r. - wprowadzono zmianę w postanowieniach dotyczących osób nadzorujących realizację przedmiotu zamówienia oraz upoważnionych do potwierdzania odbioru przedmiotu umowy.

(akta kontroli tom I str. 629-723)

Podpisanie przez Uczelnię aneksu dopiero 22 grudnia 2023 r., wynikało z niezgodnienia między UML a szpitalami konsorcjantami na dzień 22 września 2023 r. warunków przekazania serwerów, na których miały zostać zainstalowane konektory umożliwiające komunikację pomiędzy SZBK a systemami HIS szpitali oraz połączenia konektorów z systemami HIS szpitali⁵¹. W przypadku SPSK4, w którym mieściło się CWBK, 27 października 2023 r. wykonano prace, dotyczące połączenia konektora z systemem HIS szpitala. Z USzD i SPSK1 UML zawarł odpowiednio 18 października i 17 listopada 2023 r. porozumienia, w których postanowiono, że serwery zostaną umieszczone i zainstalowane w pomieszczeniach tych szpitali. Serwery przekazano odpowiednio

⁴⁹ 154 500 zł netto dla wykonawcy.

⁵⁰ Wykonawca wskazał, że zamawiający udostępniał dotychczas z opóźnieniem środowisko informatyczne oraz dostęp do m.in. serwerów oraz maszyn wirtualnych, a tempo przekazywania dostępu groziło ryzykiem niedotrzymania umownego terminu realizacji etapu 1.

⁵¹ Wymagało to dokonania uzgodnień zarówno ze szpitalami, jak również z dostawcami HIS szpitali.

30 października i 28 listopada 2023 r. Ponadto, w zakresie komunikacji SZBK z HIS szpitali wykonawca wyjaśnił m.in., że konsultacje dotyczące integracji z HIS w SPSK1 z jego dostawcą prowadził już w 2021 r.

Aneks podpisano 22 grudnia 2023 r., tj. prawie dwa miesiące po planowanym zakończeniu etapu 1 i dwa miesiące po złożeniu przez wykonawcę wniosku o zmianę terminu, w którym oszacował on możliwość zrealizowania etapu 1 do 30 listopada 2023 r. Wskutek przedłużenia okresu realizacji etapu wdrożenia do 29 lutego 2024 r. skrócony został także termin świadczenia usługi serwisu utrzymaniowego oraz opieki powdrożeniowej z 32 do 28 miesięcy przy niezmiennych kosztach 190 tys. zł. Uwzględniając, że serwery zostały przyjęte na stan UML w listopadzie 2022 r., a ich uruchomienie nastąpiło pod koniec 2023 r., minęło do tego czasu około roku z trzyletniej gwarancji.

Stwierdzono dopuszczenie do opóźnień w udostępnieniu wykonawcy SZBK środowiska informatycznego i dostępu do serwerów, w związku z którymi dokonano istotnych zmian umowy na wdrożenie SZBK z naruszeniem przepisów Pzp. Szerzej opisano to w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli tom I str. 629-723; tom IV str. 432-446; tom VI str. 126-212)

Odbiór prac realizowanych w ramach umowy przebiegał następująco:

- szczegółowa koncepcja SZBK opracowana na etapie analizy przedwdrożeniowej została przekazana protokołem odbioru przez wykonawcę 30 czerwca 2023 r. Szpitale konsorcjanci zgłosiły 18 lipca 2023 r. uwagi dotyczące: anonimizacji danych przetwarzanych w systemie, lokalizacji serwerów, na których miały być przetwarzane dane, zasad połączenia systemu z HIS szpitali, technicznych rozwiązań co do migracji i anonimizacji danych pobranych z HIS szpitali. Po uwzględnieniu przez wykonawcę tych uwag koncepcja SZBK została protokolarnie przyjęta przez Uczelnię 21 i 24 sierpnia 2023 r.;
- odbioru, potwierdzającego wykonanie Etapu 1, dokonano 29 lutego 2024 r., podczas którego stwierdzono, że przedmiot umowy wykonano zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 1 umowy na wdrożenie SZBK.

(akta kontroli tom I str. 629-662, 672-723; tom VI str. 247-251)

Na podstawie § 5 umowy na wdrożenie SZBK osobami nadzorującymi realizację przedmiotu umowy oraz upoważnionymi do potwierdzenia jego odbioru byli, po stronie Uczelni: przedstawiciel pionu IT oraz CWBK⁵².

(akta kontroli tom I str. 629-670)

Wykonawca SZBK udzielił Uczelni licencji i sublicencji na korzystanie z dostarczonego oprogramowania i jego poszczególnych obszarów funkcjonalnych na wskazanych w nich polach eksploatacji, zgodnie z wymaganiami OPZ.

(akta kontroli tom VI str. 241-246)

2.3. Umowa na wdrożenie ZSI została zawarta z wykonawcą 28 lutego 2023 r. W umowie wykonawca zobowiązał się do zrealizowania ZSI, obejmującego łącznie: dostarczenie, instalację i wdrożenie systemu klasy ERP⁵³; instalację i wdrożenie systemu USOS⁵⁴; dostawę, instalację i wdrożenie

⁵² Zmieniony Aneksiem z 11 czerwca 2024 r. poprzez dodanie dyrektora CWBK w zastępstwie przedstawiciela CWBK.

⁵³ Enterprise Resources Planning.

⁵⁴ Uniwersytecki System Obsługi Studiów.

Centralnego Narzędzia Raportującego⁵⁵; dostarczenie licencji, instalację i konfigurację oprogramowania bazodanowego dedykowanego do zaoferowanego systemu ERP; dostarczenie licencji, instalację i konfigurację oprogramowania bazodanowego dedykowanego do systemu USOS; funkcjonalizację ZSI; utrzymanie ZSI (w tym rozwój systemu)⁵⁶. Ustalono maksymalne wynagrodzenie brutto w kwocie 16 395,9 tys. zł, na którą składało się wynagrodzenie netto wykonawcy w wysokości 13 330 tys. zł oraz należny podatek VAT w kwocie 3065,9 tys. zł.

W umowie na wdrożenie ZSI określono etapy prac wraz z terminami ich realizacji, wartość wynagrodzenia za czynności wykonane w ramach tych etapów i wyodrębnionych zadań:

- etap 0 – analiza przedwdrożeniowa – prace miały rozpocząć się nie później niż w ciągu siedmiu dni i zakończyć nie później niż po czterech miesiącach od daty zawarcia umowy⁵⁷. Za ten etap nie przewidziano wynagrodzenia wykonawcy ZSI;
- etap I – dostawa, instalacja i konfiguracja oprogramowania, obejmujący dwa zadania w zakresie dostawy, instalacji i konfiguracji oprogramowań bazodanowych dedykowanych do: zaoferowanego systemu ERP – wartość 1100 tys. zł netto (1353 tys. zł brutto), systemu USOS – 900 tys. zł netto (1107 tys. zł brutto) – prace miały być realizowane nie później niż do 30 listopada 2023 r.;
- etap II – wdrożenie ZSI, obejmujący cztery obszary funkcjonalne: *Dostawa, instalacja i wdrożenie systemu klasy ERP* – wartość 5000 tys. zł netto (brutto 6150 tys. zł); *Instalacja i wdrożenie systemu USOS* – 4000 tys. zł (4920 tys. zł brutto); *Dostawa, instalacja i wdrożenie Centralnego Narzędzia Raportującego*⁵⁸ – 900 tys. zł netto (1107 tys. zł brutto); *Funkcjonalizacja ZSI* – 1070 tys. zł netto (1316,1 tys. zł brutto). W ramach trzech pierwszych obszarów prace miały być zrealizowane nie później niż do 30 listopada 2023 r. (i być płatne z budżetu projektu POWER z 2018 r. i ze środków własnych⁵⁹); w ramach czwartego obszaru – zrealizowane nie później niż do 29 lutego 2024 r. (przy czym: *Wnioski o finansowanie grantów wewnętrznych* – do 31 stycznia 2024 r., *Wnioski o umowy cywilnoprawne* i *Wnioski zakupowe* – do 30 listopada 2023 r., *Koszt kształcenia* – do 29 lutego 2024 r.);
- start produkcyjny ZSI miał być zrealizowany nie później niż do 29 marca 2024 r.;
- etap III – utrzymanie ZSI w okresie 60 miesięcy, licząc od startu produkcyjnego systemu. Przewidziano, że wykonawca ZSI będzie otrzymywał wynagrodzenie każdorazowo po wykonaniu i odbiorze zleconej usługi⁶⁰, z zachowaniem wytycznych dotyczących ceny jednostkowej za osobodzień pracy. Uczelnia miała nie ponosić opłat za osobodni pracy wykonawcy ZSI przeznaczonych na rozwój ZSI.

⁵⁵ Wskazane trzy elementy przedmiotu umowy (określone punktami 1,2,3) – realizowane w ramach projektu POWER z 2018 r.

⁵⁶ Zamawiający w umowie przewidywał prognozowaną liczbę 300 osobodni pracy programisty/konsultanta/szkoleniowca na realizację usług; w ramach utrzymania wykonawca zapewniał 300 osobodni pracy przeznaczonych na rzecz rozwoju ZSI.

⁵⁷ Tj. zgodnie z datą podpisania umowy – do końca czerwca 2023 r.

⁵⁸ Dalej: CNR.

⁵⁹ Pozostałe zadania i etapy – płatne ze środków własnych UML.

⁶⁰ Wyliczone przez wykonawcę w oparciu o tzw. formularz kalkulacji zatwierdzony przez upoważnionego pracownika Uczelni, na podstawie protokołu odbioru zmian oraz prawidłowo wystawionej faktury i zgodnie z zasadami wynikającymi z umowy.

W umowie na wdrożenie ZSI uregulowano istotne kwestie związane z wdrożeniem i użytkowaniem systemu, jak również warunki odbioru przedmiotu umowy, kwestie udzielenia i przekazania licencji, kary umowne, zabezpieczenie należytego wykonania umowy, zmiany umowy, ustawowe i umowne prawo do odstąpienia od umowy. Wykonawca oświadczył, że przedmiot umowy wykona własnymi siłami bez udziału podwykonawców.

(akta kontroli tom I str. 34-293)

Do umowy na wdrożenie ZSI strony podpisały cztery aneksy:

- aneks nr 1 (brak daty) – wprowadzono zmianę umowy w zakresie siedziby wykonawcy ZSI;
- aneks nr 2 z 29 listopada 2023 r. – podstawowe zmiany wynikające z aneksu dotyczyły: zmian etapów realizacji prac – z etapu II pierwotnej umowy zostały wyodrębnione dwa etapy (etap IIA i etap IIB), przy czym w etapie IIA przewidziano realizację tych samych zadań co w poprzednim etapie II, natomiast w ramach etapu IIB przewidziano dodatkowo nowe zadania w ramach tzw. *optymalizacji systemu ZSI*, składającej się z siedmiu działań⁶¹ i zdefiniowanej jako *proces polegający na zwiększeniu wydajności funkcjonalności systemu ZSI poprzez weryfikację i doskonalenie procesów realizowanych w ZSI*. Wydłużono do 15 grudnia 2023 r. (z 30 listopada 2023 r.) terminy wcześniejszego etapu II (według aneksu – etapu IIA), tj. trzech pierwszych obszarów dotyczących wdrożenia systemów ERP, USOS i CNR i dwóch funkcjonalności w obszarze funkcjonalizacji ZSI⁶², a termin realizacji etapu IIB wyznaczono nie później niż do 30 czerwca 2024 r. Zmieniono z 29 marca na 30 czerwca 2024 r. termin startu produkcyjnego ZSI. Zmieniono także postanowienia umowy związane ze źródłami finansowania wdrożenia ZSI – dodano zapisy dotyczące finansowania zadań określonych w przedmiocie umowy⁶³ z drugiego (obok projektu POWER z 2018 r.) projektu dofinansowanego z funduszy UE, tj. projektu POWER z 2019 r.;
- aneks nr 3 (brak daty) podpisany przez strony 31 stycznia 2024 r. – wydłużono termin realizacji zadania etapu IIA, dotyczącego funkcjonalizacji ZSI z 29 lutego na 30 czerwca 2024 r. oraz dwóch działań objętych tym zadaniem⁶⁴. Wyodrębniono i opisano szczegółowo procedurę odbioru prac w ramach etapu IIB, z jednoczesnym wprowadzeniem nowych rodzajów protokołów odbioru optymalizacji (obszaru funkcjonalnego i funkcjonalności wchodzącej w skład funkcjonalizacji);
- aneks nr 4 z 21 czerwca 2024 r. – wydłużono z 30 czerwca na 30 września 2024 r. terminy realizacji etapu IIA dotyczącego wdrożenia funkcjonalizacji ZSI (w tym dwóch funkcjonalności realizowanych w tym zadaniu⁶⁵), etapu IIB (optymalizacji) oraz startu produkcyjnego systemu.

Prawnym uzasadnieniem podpisania aneksów nr 2, 3 i 4 były, jak podano w preambułach aneksów, postanowienia § 21 ust. 1 pkt 6 umowy na wdrożenie ZSI, tj. zaistnienie okoliczności (technicznych, gospodarczych itp.), których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.

⁶¹ Optymalizacja: systemu klasy ERP, USOS, CNR, wniosków o finansowanie grantów wewnętrznych, wniosków o umowy cywilno-prawne, wniosków zakupowych, kosztu kształcenia.

⁶² Funkcjonalizacja ZSI: *Wnioski o umowy cywilnoprawne* i *Wnioski zakupowe*.

⁶³ Z wyjątkiem funkcjonalizacji, optymalizacji i utrzymania ZSI.

⁶⁴ *Wnioski o finansowanie grantów wewnętrznych* z 31 stycznia na 31 maja 2024 r. oraz *Koszt kształcenia* z 29 lutego na 30 czerwca 2024 r.

⁶⁵ *Wnioski o finansowanie grantów wewnętrznych* z 31 maja na 30 września 2024 r., *Koszt kształcenia* z 30 czerwca na 30 września 2024 r.

Rektor wyjaśnił, że podczas wdrożenia ZSI zaistniały ograniczenia kadrowe i zmienność zasobów po stronie wykonawcy, a także zamawiającego, które miały wpływ na ciągłość prowadzonych prac i dostępność specjalistów odpowiadających za kluczowe moduły systemu. Zdarzały się również opóźnienia w dostarczeniu wymaganych danych wejściowych przez niektóre jednostki organizacyjne Uczelni. Harmonogram realizacji był uzależniony od danych referencyjnych, konfiguracyjnych i migracyjnych, których przekazanie nastąpiło z opóźnieniem, wynikającym m.in. z reorganizacji niektórych procesów wewnętrznych (np. zmian struktury Uczelni). Okres realizacji umowy przypadł na czas wysokiej dynamiki kosztów w sektorze usług IT oraz trudności z pozyskaniem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, co wydłużyło realny czas realizacji poszczególnych etapów.

Stwierdzono, że w Uczelni dokonano zmian umowy na wdrożenie ZSI niezgodnie z jej postanowieniami oraz z naruszeniem Pzp (szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli tom I str. 34-293; tom II str. 528-575)

Projekt POWER z 2019 r. miał być pierwotnie realizowany od 2 września 2019 r. do 31 sierpnia 2023 r. UML 26 kwietnia 2023 r. otrzymał od IP zgodę na wydłużenie realizacji projektu o 4 miesiące, tj. do 31 grudnia 2024 r.⁶⁶ UML skierował w listopadzie 2023 r. zmieniony wniosek o dofinansowanie, który został zatwierdzony przez IP 27 listopada 2023 r. Wniosek dotyczył m.in. zwiększenia wartości projektu o 5562,4 tys. zł w celu sfinansowania ZSI w ramach środków UE w zakresie zakupu systemu klasy ERP (2758,4 tys. zł), USOS (2206,8 tys. zł), CNR (597,2 tys. zł). Wnioskowano także o refundację zapłaconych faktur w ramach etapu I (1149,8 tys. zł).

(akta kontroli tom IV str. 350-354)

W umowie na wdrożenie ZSI określono m.in., że w celu prawidłowej realizacji przedmiotu umowy strony powołają: Komitet, kierowników projektu ze strony wykonawcy i zamawiającego oraz zespoły wdrożeniowe. Komitet był organem nadrzędnym i został powołany przez UML w celu koordynacji i monitoringu wszelkich prac prowadzonych w obszarze wdrożenia ZSI. W jego skład miał wchodzić co najmniej przewodniczący i kierownicy projektu ze strony zamawiającego i wykonawcy, sekretarz ze strony wykonawcy oraz inni przedstawiciele stron z głosem doradczym. Do kompetencji Komitetu należało m.in. podejmowanie strategicznych decyzji związanych z realizacją umowy; zarządzanie zmianą; sprawowanie kontroli nad przebiegiem realizacji umowy (w tym zatwierdzenie i prawo zmiany harmonogramu); sprawowanie kontroli jakości realizacji umowy, dokonywanie odbiorów i zatwierdzeń, zarządzanie sytuacjami kryzysowymi. Ustalenia miały być wiążące dla stron i wymagały formy pisemnej. W skład zespołów wdrożeniowych ustanowionych dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych mieli wchodzić lider (przedstawiciel zamawiającego, pełniący rolę kierownika zespołu); konsultanci wykonawcy oraz inni przedstawiciele zamawiającego. Posiedzenia Komitetu miały odbywać się nie rzadziej niż raz w miesiącu, a z każdego posiedzenia spisywany miał być protokół. Harmonogram ramowy, uwzględniający ramy czasowe wykonania poszczególnych prac i zadań w ramach umowy, stanowił załącznik nr 2 do umowy na wdrożenie ZSI.

⁶⁶ IP także, w przypadku tego projektu, wyraziła zgodę na odstąpienie od stosowania kryterium dostępu w ramach konkursu nr POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ1/18 w brzmieniu: Okres realizacji projektu wynosi co najmniej 18 miesięcy i nie przekracza 48 miesięcy.

Komitet, zarząd projektu, zespoły wdrożeniowe i zespół administracyjny wsparcia powołano na podstawie zarządzenia Rektora nr 28/2023 z 6 marca 2023 r. W zarządzeniu wskazano, że ze strony zamawiającego w skład Komitetu wchodził Kanclerz UML (jako przewodniczący), kierownik projektu, zastępca kierownika projektu, przedstawiciel Prorektora do spraw Kształcenia i Dydaktyki⁶⁷. Powołano zespoły wdrożeniowe⁶⁸ oraz Zarząd Projektu⁶⁹. W składzie każdego zespołu wdrożeniowego był lider zespołu, zastępca lidera oraz liderzy obszarów wdrożenia. Powołano także Zespół Administracyjnego Wsparcia Projektu po stronie UML. Zarządzenie nr 28/2023 zostało zmienione zarządzeniami nr: 81/2023 z 29 czerwca 2023 r., 157/2023 z 4 grudnia 2023 r., 43/2024 z 20 marca 2024 r. i 139/2024 z 27 sierpnia 2024 r. Istotna zmiana w składzie Komitetu (po stronie UML) nastąpiła na podstawie zarządzenia nr 157/2023 z 4 grudnia 2023 r., którym odwołano kanclerz z funkcji przewodniczącej Komitetu, a na jej miejsce powołano dotychczasowego przedstawiciela Prorektora do spraw Kształcenia i Dydaktyki, a także do składu powołano Pełnomocnika Rektora do spraw Organizacji i Zarządzania.

Pełnomocnik Rektora do spraw Organizacji i Zarządzania został powołany 2 listopada 2023 r. na mocy zarządzenia Nr 142/2023 Rektora z 31 października 2023 r. Do jego zadań należało w szczególności: diagnoza stanu finansów UML; diagnoza organizacyjna i analiza funkcjonowania administracji; diagnoza stanu informatyzacji i sposobu obsługi podstawowych procesów w UML; przygotowanie propozycji usprawnienia organizacji i zarządzania Uczelnią. Rektor wyjaśnił, że konieczność dokonania zmiany w składzie Komitetu z dnia 4 grudnia 2023 r. wynikała z wniosku ówczesnej kanclerz UML i była bezpośrednią konsekwencją planowanego wówczas przekształcenia w strukturze organizacyjnej Uczelni, polegającego m.in. na wyłączeniu z pionu kanclerza Działu Systemów Informatycznych, który w całości był zaangażowany we wdrożenie ZSI. Dodatkowo Prorektor do spraw Kształcenia i Dydaktyki w dniu 29 listopada 2023 r. zawnioskował o wprowadzenie innych zmian do przedmiotowego zarządzenia m.in. powołanie wskazanego Pełnomocnika do Komitetu.

W związku z wdrożeniem ZSI, zarządzeniem nr 29/2023 z 8 marca 2023 r., Rektor powołał Komisję ds. Wdrożenia i Utrzymania Zintegrowanego Systemu Informatycznego do zarządzania Uczelnią w UML. W zarządzeniu określił skład Komisji, składający się z 80 osób. Do kompetencji przewodniczącego należał m.in: udział w odbiorach prac dotyczących wdrożenia w tym przedkładanie protokołów do zatwierdzenia, nadzór nad realizacją harmonogramu całości prac wdrożeniowych, zarządzanie komunikacją projektową i dokumentacją, współpraca z kierownikiem projektu.

Kierownik projektu (ze strony UML) był osobą spoza Uczelni. Zawarto z nim 1 marca 2023 r. umowę zlecenia, w której określono mu zadania w zakresie wdrożenia ZSI. Umowa obowiązywała od 1 marca 2023 r. do 29 marca 2024 r., a następnie przedłużano ją kolejno do 31 lipca i 31 października 2024 r.⁷⁰ Zgodnie z umową kierownik projektu zobowiązał się

⁶⁷ Rektor wyjaśnił, że Prorektor ten miał swojego przedstawiciela w składzie Komitetu ze względu na istotny obszar wdrożenia obejmujący USOS.

⁶⁸ Zespół Wdrożeniowy USOS, Zespół Finansowo-Księgowy, Zespół Kadrowo-Płacowy, Zespół Logistyki, Zespół Projektów, Zespół Administracji Systemem.

⁶⁹ Ze strony zamawiającego w skład zarządu wchodził: kierownik i zastępca kierownika projektu, liderzy zespołów wdrożeniowych.

⁷⁰ Była to osoba, która brała udział w charakterze biegłego w postępowaniu o zamówienie publiczne, uczestniczyła w opracowaniu koncepcji wdrożenia ZSI przed ogłoszeniem zamówienia, pełniła

m.in. do koordynacji prac związanych z wdrożeniem ZSI po stronie zamawiającego, z uwzględnieniem etapów płatności, planowania terminów dostaw, instalacji, uruchomienia, nadzoru na procesem realizacji testów i szkoleń ZSI, udziału w odbiorach. Za kierowanie projektem ZSI w okresie od 1 marca 2023 r. do 31 października 2024 r. kierownik otrzymał wynagrodzenie w kwocie 70 tys. zł brutto (57 tys. zł netto).

(akta kontroli tom I str. 34-293; tom II str. 7-22, 507-575; tom III str. 382-530; tom IV str. 350-354; tom VI str. 362-363)

Odbiór prac realizowanych w ramach umowy w ramach poszczególnych etapów przebiegał następująco:

- Etap 0 Analiza przedwdrożeniowa (prace powinny zakończyć się do końca czerwca 2023 r.).

Wykonawca zgłosił gotowość odbioru analizy przedwdrożeniowej sporządzonej 16 czerwca 2023 r. i przekazał szczegółową koncepcję ZSI. Po przekazaniu przez UML uwag do dokumentu i ich rozpatrzeniu protokół odbioru 9 sierpnia 2023 r. został podpisany przez ówczesną kanclerz UML – przewodniczącą Komitetu oraz przez przedstawicieli wykonawcy.

- Etap I Dostawa, instalacja i konfiguracja oprogramowania (prace powinny zakończyć się najpóźniej 30 listopada 2023 r.).

Wykonawca zgłosił 12 czerwca 2023 r. gotowość do odbioru oprogramowania bazodanowego dedykowanego do systemu USOS, a 18 sierpnia 2023 r. dedykowanego do ERP. Strony sporządziły protokoły odbioru oprogramowania odpowiednio 12 czerwca i 4 września 2023 r., a w nich potwierdziły odebranie od wykonawcy dokumentów dotyczących licencji i wsparcia producenta. Po wystawieniu przez wykonawcę faktur VAT odpowiednio 19 czerwca 2023 r. na kwotę 1107 tys. zł brutto (900 tys. zł netto) oraz 6 września 2023 r. na kwotę 1353 tys. zł brutto (1100 tys. zł netto), Uczelnia zapłaciła wynagrodzenie ze środków własnych 19 lipca i 3 października 2023 r.

- Etap II Wdrożenie ZSI (po podpisaniu 29 listopada 2023 r. aneksu nr 2 – etap IIA).

W zakresie trzech obszarów funkcjonalnych, dotyczących ERP, USOS i CNR⁷¹, w przypadku których wdrożenie powinno zakończyć się według pierwotnej umowy 30 listopada, a według aneksu nr 2 do umowy – 15 grudnia 2023 r., przedstawiciele Uczelni i wykonawcy podpisali 15 grudnia 2023 r. protokoły odbioru produkcyjnego, w których stwierdzono, że przedmiot odbioru został wykonany zgodnie z zapisami umowy i aneksu nr 2, a prace wykonano w terminie umownym⁷². Do każdego z protokołów załączono wykazy prac w zakresie optymalizacji, w których przedstawiono konieczność zrealizowania dodatkowych niezbędnych prac⁷³. Protokoły zostały podpisane

funkcję kierownika projektu przy poprzednim wdrożeniu, które zakończyło się odstąpieniem od umowy (także brała udział w przygotowaniu zamówienia na poprzednie wdrożenie).

⁷¹ Dostawa, instalacja i wdrożenie systemu klasy ERP, Instalacja i wdrożenie systemu USOS, Dostawa, instalacja i wdrożenie CNR.

⁷² Odbiory produkcyjne, zgodnie z umową na wdrożenie ZSI, poprzedzone były odbiorami częściowymi dla systemu USOS – 1 grudnia 2023 r., CNR – 8 grudnia 2023 r., ERP – 13 grudnia 2023 r., w których potwierdzono pomyślne przeprowadzenie szkoleń użytkowników i testów akceptacyjnych obszarów funkcjonalnych.

⁷³ W przypadku systemu ERP w zakresie obszarów: Księgowość (wymieniono 54 prace), Finanse (15 prac), Umowy cywilnoprawne – proces naliczania wypłat (pięć), Kontroli Budżetowej (11), Inwentaryzacji Mobilnej i wydruku etykiet (21), obszaru analiz i sprawozdawczości kadrowo-płacowej oraz budżetowania wynagrodzeń i kosztów a także raportowania danych (siedem), Sprzedaży (24), Logistyka, Obszar środków trwałych (12), Płace (11), Kadry (27), Delegacje – Kadry. W przypadku USOS konieczność weryfikacji 14 procesów oraz rozwiązania czterech problemów. W przypadku CNR siedem prac do usprawnienia, analizy lub weryfikacji.

przez przedstawiciela wykonawcy, a ze strony UML przez przewodniczącego Komitetu i kierownika projektu, a także zaakceptowane przez liderów obszarów wdrożenia w UML. Po podpisaniu protokołów wykonawca 15 grudnia 2023 r. wystawił faktury na kwoty brutto: 6150 tys. zł (5000 tys. zł netto) za dostawę, instalację i wdrożenie systemu klasy ERP (zapłacono 28 grudnia 2023 r.⁷⁴); 4920 tys. zł (4000 tys. zł netto) za instalację i wdrożenie systemu USOS (zapłacono 28 grudnia 2023 r.⁷⁵); 1107 tys. zł brutto (900 tys. zł netto) za dostawę, instalację i wdrożenie CNR (zapłacono 28 i 29 grudnia 2023 r.⁷⁶). Na fakturach widniała adnotacja przewodniczącego Komitetu, w której potwierdził on dostawę, instalację i wdrożenie systemu klasy ERP i CNR oraz instalację i wdrożenie systemu USOS.

W zakresie czwartego obszaru funkcjonalnego pn. *Funkcjonalizacja ZSI* (w przypadku, którego wdrożenie powinno zakończyć się według pierwotnej umowy 29 lutego 2024 r., aneksu nr 3 – 30 czerwca 2024 r., a aneksu nr 4 – 30 września 2024 r.) protokół odbioru produkcyjnego sporządzono 29 września 2024 r.⁷⁷ W protokole, podpisanym przez przewodniczącego Komitetu i kierownika projektu, podano, że prace wykonano w terminie umownym. Po wystawieniu przez wykonawcę 1 października 2024 r. faktury na kwotę 1316,1 tys. zł brutto (1070 tys. zł netto) zapłacono przelewem 26 listopada 2024 r. ze środków własnych (na fakturze widniała adnotacja przewodniczącego Komitetu, w której potwierdził on odbiór funkcjonalizacji)⁷⁸. Do protokołu załączono protokoły odbioru produkcyjnego funkcjonalności, w przypadku których w umowie przewidziano odrębne terminy realizacji: *wnioski o finansowanie grantów wewnętrznych* (według pierwotnej umowy – do 31 stycznia 2024 r., aneksu nr 3 – 31 maja 2024 r., aneksu nr 4 – 30 września 2024 r.) – sporządzony 23 września 2024 r.; *wnioski o umowy cywilnoprawne* (według pierwotnej umowy – do 30 listopada 2023 r., aneksu nr 2 – 15 grudnia 2023 r.) – 15 grudnia 2023 r.; *wnioski zakupowe* (według pierwotnej umowy – do 30 listopada 2023 r. aneksu nr 2 – 15 grudnia 2023 r.) – 15 grudnia 2023 r.; *koszt kształcenia* (według pierwotnej umowy – do 29 lutego 2024 r., aneksu nr 3 – 30 czerwca 2024 r., aneksu nr 4 – 30 września 2024 r.) – 25 września 2024 r. W protokołach stwierdzono m.in., że przedmiot odbioru został wykonany zgodnie z zapisami umowy i aneksami oraz załączono wykazy prac w zakresie optymalizacji⁷⁹.

– Etap IIB Optymalizacja systemu ZSI (etap wprowadzony po podpisaniu 29 listopada 2023 r. aneksu nr 2; według tego aneksu do 30 czerwca 2024 r.; według aneksu nr 4 do 30 września 2024 r.).

Protokoły odbioru optymalizacji obszarów funkcjonalnych ERP, USOS, CNR sporządzono 29 września 2024 r., a funkcjonalności 30 września 2024 r.⁸⁰ W każdym stwierdzono, że przedmiot odbioru został wykonany

⁷⁴ W tym 3 371 431,25 zł ze środków dofinansowania w ramach projektu POWER z 2018 r. oraz 2 758 443,75 ze środków projektu POWER z 2019 r.

⁷⁵ W tym 2 697 145 zł ze środków dofinansowania w ramach projektu POWER z 2018 r. oraz 2 206 755 zł ze środków projektu POWER z 2019 r.

⁷⁶ W tym 506 159,12 zł ze środków dofinansowania w ramach projektu POWER z 2018 r. oraz 597 218,38 zł ze środków projektu POWER z 2019 r.

⁷⁷ Bez wcześniejszej akceptacji członków komisji ds. wdrożenia ZSI.

⁷⁸ Faktura była korygowana. Wykonawca wystawił korektę 31 października 2024 r.

⁷⁹ Odbiory produkcyjne, zgodnie z umową, poprzedzone były odbiorami częściowymi Funkcjonalizacji w zakresie: wniosków zakupowych - 8 grudnia 2023 r., wniosków o umowy cywilnoprawne - 11 grudnia 2023 r., wniosków o finansowanie grantów wewnętrznych oraz kosztów kształcenia - 23 września 2024 r., bez uprzedniej akceptacji członków komisji ds. wdrożenia ZSI.

⁸⁰ Bez wcześniejszej akceptacji członków komisji ds. wdrożenia ZSI.

zgodnie z zapisami umowy i aneksami, a prace wykonane w terminie umownym (nie przewidziano wynagrodzenia za ten obszar funkcjonalny).

- Start produkcyjny systemu (w pierwotnej umowie nie później niż do dnia 29 marca 2024 r., według aneksu nr 2 – do 30 czerwca 2024 r., według aneksu nr 4 – do 30 września 2024 r.).

Protokół odbioru końcowego systemu⁸¹ sporządzono 30 września 2024 r. Przedstawiciele wykonawcy i UML (przewodniczący Komitetu i kierownik projektu) stwierdzili, że prace zostały wykonane poprawnie, zgodnie z parametrami i funkcjonalnościami określonymi w umowie, przedmiot umowy wykonano w ustalonym terminie. Jako podstawę odbioru wskazano: protokół odbioru analizy przedwdrożeniowej z 9 sierpnia 2023 r., protokoły odbioru oprogramowania z 18 czerwca i 6 września 2023 r., protokoły odbioru produkcyjnego obszarów z 15 grudnia 2023 r. (ERP, USOS, CNR), dokumentację powykonawczą, protokoły odbioru optymalizacji ERP, USOS, CNR oraz funkcjonalności wchodzących w skład funkcjonalizacji. Stwierdzono, że z dniem podpisania protokołu rozpoczyna się okres 60-miesięcznej gwarancji dla ZSI.

Łącznie za wdrożenie ZSI, w związku z odbiorem produkcyjnym obszarów funkcjonalnych, zapłacono 15 953,1 tys. zł brutto (12 970 tys. zł netto), w tym 12 137,2 tys. zł z dwóch projektów dofinansowanych ze środków UE, tj. 6574,7 tys. zł z projektu POWER z 2018 r. i 5562,4 tys. zł z projektu POWER z 2019 r. Ogółem kwota wydatków kwalifikowalnych oraz dofinansowania, wykazana w końcowych wnioskach o płatność wynosiła odpowiednio: dla projektu POWER z 2018 r. 6574,7 tys. zł i 6574,7 tys. zł, a dla projektu POWER z 2019 r. 6928,6 tys. zł i 6712,2 tys. zł. Łącznie uzyskane dofinansowanie z tych projektów wyniosło 13 287 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 240-458, 483-484, 528-575, 582-667; tom IV str. 350-354)

Przedmiotem zamówienia na wdrożenie ZSI była *usługa polegająca na wdrożeniu zintegrowanego Systemu Informatycznego do zarządzania Uczelnią*. Zgodnie z OPZ wdrożenie oznaczało: *Ogół realizowanych przez Wykonawcę działań w ramach wykonywania Umowy mający na celu osiągnięcie w pełni funkcjonalnego Systemu, umożliwiający samodzielną eksploatację ZSI przez pracowników Zamawiającego. Wdrożenie obejmuje w szczególności stworzenie oraz dostarczenie Systemu zgodnego z Umową oraz Szczegółową Koncepcją ZSI, konfigurację oraz parametryzację Systemu, przeszkolenie administratorów i użytkowników, przetestowanie Systemu, opracowanie i przekazanie Dokumentacji*. W OPZ także podano, że zakres opisanych obszarów funkcjonalnych należy docelowo traktować jako powstający jeden zintegrowany system informatyczny dostarczany przez jednego wykonawcę, a ZSI rozumiany jest jako wynik integracji systemów spełniających zakres funkcjonalny opisany w OPZ. Start produkcyjny ZSI zdefiniowano jako rozpoczęcie wykorzystywania systemu w pracy rzeczywistej u zamawiającego. Z kolei w umowie na wdrożenie ZSI (po wprowadzeniu aneksu nr 2) określono, że protokół odbioru produkcyjnego stanowił dokument potwierdzający dokonanie odbioru produkcyjnego poszczególnych obszarów funkcjonalnych zrealizowanych w ramach etapu IIA, a protokół odbioru końcowego systemu – dokument potwierdzający dokonanie odbioru końcowego systemu, po którym następuje start produkcyjny.

⁸¹ Według umowy odbiór końcowy systemu - proces potwierdzenia odbioru całego systemu ZSI wdrożonego zgodnie z umową, szczegółową koncepcją ZSI i zapisami SWZ, zakończony protokołem odbioru końcowego systemu.

Ustalono, że w dniach odbioru produkcyjnego obszarów funkcjonalnych, tj. trzech obszarów 15 grudnia 2023 r. (*Dostawa, instalacja i wdrożenie systemu klasy ERP, Instalacja i wdrożenie systemu USOS, Instalacja i wdrożenie Centralnego Narzędzia Raportującego*⁸²) i jednego 29 września 2024 r. (*Funkcjonalizacja ZSI*⁸³) nie zostały one wdrożone zgodnie z wymaganiami OPZ oraz umową na wdrożenie ZSI. W związku z odbiorem trzech obszarów funkcjonalnych Uczelnia zapłaciła wykonawcy 28 i 29 grudnia 2023 r. wynagrodzenie w kwocie 12 177 tys. zł, a w związku z odbiorem czwartego obszaru 26 listopada 2024 r. w kwocie 1316,1 tys. zł. Opisano to szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Wynagrodzenie wykonawcy, zapłacone w grudniu 2023 r. (12 137,2 tys. zł) zostało sfinansowane ze środków dwóch projektów dofinansowanych z UE, tj. 6574,7 tys. zł z projektu POWER z 2018 r. i 5562,4 tys. zł z projektu POWER z 2019 r. i ujęte w końcowych wnioskach o płatność jako wydatki kwalifikowalne.

Stwierdzono także, że 30 września 2024 r., w trakcie dokonania odbioru końcowego ZSI, w którym potwierdzono poprawność wykonania prac, ich zgodność z parametrami i funkcjonalnościami określonymi w umowie oraz wykonanie przedmiotu umowy, system nie został wdrożony zgodnie z wymaganiami OPZ. Za ZSI zapłacono łącznie 15 953,1 tys. zł brutto, w tym 13 493,1 tys. zł w związku z odbiorem wskazanych poprzednio czterech obszarów funkcjonalnych oraz 2460 tys. zł za etap I. Po dokonaniu odbioru końcowego ZSI nie nastąpiło rozpoczęcie wykorzystywania systemu w pracy rzeczywistej Uczelni. W protokole odbioru końcowego podano także, że załącznikiem do protokołu jest dokumentacja powykonawcza. Uczelnia – z wyjątkiem systemu USOS – nie posiadała wskazanej dokumentacji. Opisano to szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli tom I str. 34-225, 278-293, 878-879; tom II str. 23-468, 528-575; tom III str. 477-628; tom IV str. 350-354, 599-625; tom VII str. 227-244, 266-267)

Wykonawca ZSI przekazał niezbędne licencje oraz dokumenty potwierdzające nabycie praw do eksploatacji systemów, w zakresie utworów autorskich objętych realizacją umowy oraz przeniósł na Uczelnię majątkowe prawa autorskie w zakresie eksploatacji zgodnej z celem wdrożenia, jednak dokumentacja ta nie była kompletna. Uczelnia posiadała zainstalowany dodatek do jednego z modułów producenta innego niż producent główny wdrożonego oprogramowania ERP. Zgodnie z umową zamawiający wymagał udzielenia bezterminowej licencji na korzystanie z systemu, a wykonawca zobowiązał się m.in. do zapewnienia gwarancji na oprogramowanie systemowe w okresie 60 miesięcy od jego odbioru, tj. do 30 września 2029 r. Uczelnia, w zakresie systemu klasy ERP, weryfikowała realizację przedmiotowych zapisów dopiero w trakcie kontroli NIK.

Powyższe świadczyło o niewystarczająco rzetelnym wyegzekwowaniu od wykonawcy pełnej informacji i dokumentacji dotyczącej zainstalowanego oprogramowania, wchodzącego w skład ZSI. Szerzej opisano to w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli tom I str. 34-67, 278-293; tom IV str. 350-354, 585-594, 599-625; tom VII str. 135-168, 183-189, 266-267, 599-607)

⁸² Poprzedzony odbiorami częściowymi tych systemów odpowiednio 13, 1 i 8 grudnia 2023 r.

⁸³ Poprzedzony odbiorami częściowymi czterech funkcjonalności wchodzących w skład Funkcjonalizacji tj. *Wnioski zakupowe, Wnioski o umowy cywilnoprawne* odpowiednio 8 i 11 grudnia oraz *Wnioski o dofinansowanie grantów wewnętrznych oraz Koszty kształcenia*- 23 września 2024 r.

Od dnia zawarcia umowy 28 lutego 2023 r. do odbioru końcowego ZSI 30 września 2024 r. Komitet spotykał się na posiedzeniach z częstotliwością zgodną z umową na wdrożenie ZSI i posiedzenia te były, co do zasady, protokołowane. Wielokrotnie zmieniano harmonogram ramowy, a częste zmiany terminów uruchomienia produkcyjnego miały miejsce w listopadzie i grudniu 2023 r. W okresie tym Komitet podjął 10 uchwał, w tym dziewięć w sprawie zmiany harmonogramu wdrożenia i przyjęcia nowego oraz jedną w sprawie pozytywnego zaopiniowania aneksu nr 2⁸⁴. Nie podjął uchwał w sprawie zaopiniowania aneksów nr 3 i nr 4⁸⁵.

Komitet nie podejmował skutecznych działań w celu wyegzekwowania prawidłowej realizacji procesu wdrożenia. Niezgodnie z postanowieniami umowy na wdrożenie ZSI dokumentowane były ustalenia Komitetu. Ustalenia opisano szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli tom I str. 34-67, 278-293, 535, 761-796; tom II str. 7-22, 168-204, 232-254, 528-575; tom IV str. 350-354, 635-636; tom VII str. 220-226)

2.4. Uczelnia dokonała płatności zobowiązań wynikających z sześciu faktur za poszczególne komponenty ZSI, wystawionych przez wykonawcę po podpisaniu, przez jego przedstawicieli i przez UML, protokołów odbioru produkcyjnego, w kwotach i terminach wynikających z umowy na wdrożenie ZSI. System przyjęto do ewidencji w kwocie 15 898,1 tys. zł, tj. o 55 tys. zł niższej od wynikającej z faktur wystawionych przez wykonawcę, co wynikało z jego wyceny w cenie nabycia (o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości), tj. pomniejszenia kwoty należnej sprzedającemu o możliwy do odliczenia przez UML podatek od towarów i usług. ZSI przyjęto do ewidencji wnip pod datą jego końcowego odbioru (wynikającą z podpisanego przez strony umowy protokołu z 30 września 2024 r.), ale na podstawie dowodu OT (*Przyjęcie środka trwałego*) wystawionego 30 grudnia 2024 r., pomimo że według obowiązującej w Uczelni *Instrukcji zasad, obiegu, kontroli oraz przechowywania dokumentów w obszarze finansowo-księgowym UML*, dowód przyjęcia środka trwałego sporządza się w dacie przekazania środka trwałego lub wnip do użytkowania. Kwesor wyjaśniła, że wystawienie dowodu przyjęcia po upływie trzech miesięcy od daty odbioru systemu wynikało z konieczności korekty daty sprzedaży w ostatniej, wystawionej przez dostawcę fakturze oraz obiegu i czasu procedowania w Uczelni.

(akta kontroli tom I str. 34-66; tom V str. 142-152, 208-220, 298-299)

Uczelnia w kwotach i terminach ustalonych w umowie na wdrożenie SZBK dokonała także płatności za zakupione serwery, oprogramowanie do wirtualizacji oraz wdrożenie systemu. Ww. zostały prawidłowo ujęte w ewidencji środków trwałych i wnip. Niższa niż wskazana w fakturach wartość początkowa oprogramowania (odpowiednio o 56,83 zł i o 2356,33 zł) wynikała z jej pomniejszenia o kwotę podatku od towarów i usług możliwego do odliczenia przez Uczelnię.

(akta kontroli tom I str. 629-642; tom V str. 296-297)

Według danych przekazanych przez UML, na wniosek dyrektor Centrum Wsparcia i Rozwoju z 15 stycznia 2024 r., przyznano i wypłacono w 9 lutego 2024 r. wynagrodzenie dodatkowe w łącznej kwocie 16 tys. zł brutto dla ośmiu pracowników (po 2 tys. zł na osobę) Działu Wdrażania Projektów i Działu

⁸⁴ 27 listopada 2023 r.

⁸⁵ W świetle § 4 ust. 6 umowy oraz wyjaśnień Rektora wyrażenie stanowiska w formie uchwały stanowiło uprawnienie, a nie obowiązek Komitetu.

Księgowości z tytułu zaangażowania i zwiększonego zakresu obowiązków w grudniu 2023 r. przy rozszerzeniu zakresu projektów POWER z 2018 r. i POWER z 2019 r. We wniosku wskazano, że UML w ciągu dwóch tygodni uzyskała dodatkowe 8 mln zł na zapłacenie za ZSI.

(akta kontroli tom VII str. 484, 491, 496-500)

2.5. W przypadku ZSI 60 miesięczny okres utrzymania systemu przez wykonawcę rozpoczął się od 30 września 2024 r. i miał trwać do 30 września 2029 r. Okres utrzymania SZBK (usługi serwisu utrzymaniowego oraz opieki powdrożeniowej wraz z nadzorem autorskim) rozpoczął się z dniem 29 lutego 2024 r. i miał trwać do 30 czerwca 2026 r.

(akta kontroli tom I str. 34-67, 278-293, 629-723; tom II str. 457-458; tom VI str. 247-251, 267-361)

Mimo że w Uczelni przyjęto odbiór końcowy ZSI 30 września 2024 r., nie był on wdrożony w Uczelni zgodnie z OPZ w czerwcu i październiku 2025 r. (w trakcie oględzin NIK), nie był faktycznie wykorzystywany przez docelowych użytkowników i do zakładanych celów⁸⁶. Prace wdrożeniowe realizowano w trakcie gwarancji, księgi rachunkowe prowadzono w dotychczasowym systemie ZSI z 2008 r. i nie wykorzystano zakupionego osprzętu współpracującego z modułem do inwentaryzacji mobilnej. Wystąpiła konieczność zakupu przedłużonej usługi asysty technicznej ZSI z 2008 r.

W trakcie oględzin wybranych funkcjonalności ZSI, przeprowadzonych w czerwcu 2025 r., stwierdzono, że ZSI w Uczelni nie został odpowiednio skonfigurowany i dostosowany przez wykonawcę do potrzeb Uczelni zgodnie z wymaganiami OPZ. W szczególności, że ZSI nie spełniał niektórych wymagań OPZ w zakresie: wymagań ogólnych⁸⁷, systemu USOS⁸⁸, systemu klasy ERP dotyczącego ksiąg rachunkowych, księgowości, majątku trwałego, kadr i płac⁸⁹, CNR⁹⁰, funkcjonalizacji⁹¹. W ogóle nie wykorzystywano operacyjnie systemu klasy ERP w modułach finansowo-księgowych i płacowym. Ponowne oględziny (funkcjonalności w module finansowo-księgowym) przeprowadzono 2 października 2025 r. W ich trakcie stwierdzono m.in., że: w UML księgi rachunkowe prowadzono w ZSI z 2008 r.; zaimplementowany w systemie plan kont był nieobowiązujący⁹²; brak było zdefiniowanych schematów księgowych, dane w module środki trwałe nie były zmigrowane przez wykonawcę, a dane płacowe i magazynowe niekompletnie; brak możliwości wygenerowania deklaracji VAT/JPK ze względu na niekompletne dane.

⁸⁶ Po dokonaniu odbioru końcowego w pracy rzeczywistej Uczelni nastąpiło rozpoczęcie wykorzystywania systemu USOS, jednak z ustaleń kontroli NIK wynika, że – na moment jego oględzin – nie został on wdrożony w pełni zgodnie z OPZ. Nie działał m.in. w obszarze, w jakim zintegrowany był z systemem ERP ze względu na brak zasilenia go danymi produkcyjnymi i niepełną konfigurację.

⁸⁷ Np. w zakresie dostępu administratora do szczegółowego, jednoznacznego opisu działania każdej z funkcjonalności.

⁸⁸ Przykładowo: nie w pełni zrealizowane wymaganie dotyczące instalacji, wdrożenia i konfiguracji aplikacji stowarzyszonych USOS, brak integracji z systemem ERP, zasilenia danymi słownikowymi oraz migracji danych systemu USOS, brak możliwości wykonania wszystkich wymaganych raportów.

⁸⁹ Przykładowo: brak wymaganych funkcjonalności systemu w obszarze eTeczki pracowników oraz delegacji krajowych i zagranicznych.

⁹⁰ Narzędzie nie było wykorzystywane w bieżącej pracy UML.

⁹¹ Wnioski o finansowanie grantów wewnętrznych nie były operacyjnie wykorzystywane w jednostce merytorycznej, żaden wniosek o zawarcie umowy cywilnoprawnej od dnia odbioru do dnia oględzin nie został złożony i procedowany w ZSI. W zakresie procesowania wniosku zakupowego – brak możliwości korzystania z katalogu towarów utworzonego w systemie ERP i obsługiwanego gospodarki magazynowej.

⁹² W ocenie kwestor odnotowano znaczący postęp, zrealizowano ok. 90% – brak uzgodnienia w zakresie zespołu kont 2 („Rozrachunki i rozliczenia”).

Z danych prowadzonego w UML narzędzia monitorującego postęp wdrażania ZSI wynikało, że na początek lipca 2025 r. procentowy stan zaawansowania wdrożenia w zakresie ERP wyniósł 36,4%⁹³, a USOS – 76%⁹⁴. Rektor wyjaśnił, że dostęp do systemu ERP i CNR oraz USOS posiadało na dzień 30 września 2024 r. odpowiednio 371 i 201 użytkowników⁹⁵, a we wrześniu 2025 r. odpowiednio: 475⁹⁶ i 228⁹⁷ użytkowników.

Uczelnia prowadziła księgi rachunkowe w dotychczasowym systemie ZSI z 2008 r., mimo że wsparcie dostawcy zakończyło się z dniem 31 maja 2025 r., a dostawca na podstawie ugody sądowej z 13 grudnia 2024 r. zobowiązał się świadczyć jedynie usługę tzw. *archiwum*⁹⁸ przez okres trzech lat po zakończeniu okresu obowiązywania umowy asysty technicznej ZSI z 2008 r. W związku z koniecznością kontynuacji pracy w systemie produkcyjnym oraz zapewnienia ciągłości pracy Uczelni, w tym ewidencji księgowej, okres obowiązywania usługi asysty technicznej dla systemu ZSI z 2008 r. został na mocy zawartej umowy z 18 sierpnia 2025 r. oraz aneksu do niej⁹⁹ wydłużony pierwotnie do 30 listopada 2025 r., a następnie do 31 grudnia 2025 r.¹⁰⁰ Kwartalna wartość wynagrodzenia wyniosła za okres czerwiec-sierpień 2025 r. 66,3 tys. zł netto, a za okres wrzesień-grudzień 2025 r. 58,8 tys. zł netto. W obu kwartałach umowa przewidywała również dodatkowe wynagrodzenie wykonawcy¹⁰¹, wyliczone w oparciu o stawkę 2,4 tys. zł netto za osobodzień. Zgodnie z umową całkowitą maksymalną wartość wynagrodzenia określono w taki sposób, że nie przekroczy ona 127,5 tys. zł netto. Jednocześnie, 24 lipca oraz 10 października 2025 r., zawarto porozumienia z wykonawcą wdrażanego ZSI, na mocy, których zobowiązał się on do zapłaty na rzecz Uczelni równowartości ww. przedłużenia wsparcia maintenance¹⁰² odpowiednio za okres czerwiec-sierpień oraz wrzesień-grudzień 2025 r.

Uczelnia 25 sierpnia 2025 r. wystawiła wykonawcy ZSI fakturę na kwotę 84,5 tys. zł brutto, za którą zapłacił 16 września 2025 r. Dostawca usługi asysty technicznej dla systemu ZSI z 2008 r. wystawił UML 5 września 2025 r. trzy faktury na kwotę łączną 81,5 tys. zł brutto, za którą zapłacono 19 września 2025 r.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych NIK w Uczelni kontynuowano i zintensyfikowano działania związane z zapewnieniem pełnej funkcjonalności ZSI w trybie bieżącej współpracy zespołu technicznego, w którego skład wchodziły pracownicy UML oraz wykonawcy i który spotykał się na cyklicznych, roboczych spotkaniach w czwartki. Pełnomocnik ds. IT wyjaśnił m.in., że po uzyskaniu informacji o stanie wdrożenia ZSI wezwał wykonawcę do wyjaśnienia

⁹³ W wybranych modułach ZSI ERP: finansowo-księgowym – 35%, kadrowo-płacowym – 42,9%, logistyki – 35%, projektów – 35%, administracji systemem – 35%.

⁹⁴ Moduł rekrutacja i ewaluacja nauczycieli akademickich - 95%, pozostałe moduły między 35 a 85%.

⁹⁵ W przypadku systemu ERP i CNR łączna liczba użytkowników, w tym kopie kont, konta techniczne/testowe, konta administracyjne wykonawcy wdrożenia.

⁹⁶ Liczba użytkowników systemu ERP i CNR według stanu na dzień 5 września 2025 r.

⁹⁷ Liczba użytkowników systemu USOS według stanu na dzień 8 września 2025 r.

⁹⁸ W zakres tej usługi wchodziły m.in.: dostęp do aktualizacji wystawianych na zasobie FTP, uwzględniających poprawki błędów i zmiany w przepisach; do czterech konsultacji rocznie za pomocą systemu zgłoszeniowego, poprawki błędów krytycznych w możliwie najkrótszym czasie; możliwość zamówienia modyfikacji i naprawy błędów niekrytycznych po gwarantowanej w umowie stawce.

⁹⁹ Umowa nr CAGK/SZTT.040.13.2025 na asystę techniczną systemu, wraz z aneksem nr 1.

¹⁰⁰ W Uczelni przeprowadzono dodatkowe negocjacje z dostawcą systemu ZSI z 2008 r. – uzgodniono wprowadzenie aneksu nr 1 obejmującego okres 1 września – 31 grudnia 2025 r. w tej samej cenie.

¹⁰¹ M.in. z tytułu realizacji zleconych przez Uczelnię usług instalacji, wdrożenia i szkolenia.

¹⁰² Usługa utrzymania systemu.

sytuacji i ustalił z nim kolejne kroki wdrożenia (harmonogram). Stwierdził, że wykonawca podjął działania, aby wdrożenie zrealizować i nie oczekuje od UML dodatkowej płatności. W dniu 6 października 2025 r. Pełnomocnik ds. IT przedłożył oświadczenie dotyczące postępów osiągniętych w trakcie kontroli NIK w zakresie prac nad wdrożeniem ZSI (systemu klasy ERP) w UML. Wskazał, że wdrożenie zostało przyspieszone i objęło szereg obszarów funkcjonalnych. Dla zapewnienia ciągłości rozliczeń Uczelnia pracowała w trybie „dual-run”, tj. równoległej pracy w dwóch systemach klasy ERP (użytkowanym i wdrażanym). Podkreślił, że najistotniejszym wyzwaniem pozostają dane źródłowe i opóźnienia związane z ich przekazywaniem ze względu na historyczne ich rozproszenie. Kontynuowana była m.in. weryfikacja merytoryczna funkcjonalności i danych oraz planowano, po zebraniu kompletu danych referencyjnych i zakończeniu testów regresji, przejście wybranych obszarów do stałej eksploatacji.

W dniach 7 września i 6 października 2025 r. wystąpiono do producenta systemu klasy ERP o wskazanie autoryzowanych partnerów do realizacji niezależnego audytu wdrożenia tego systemu w UML, celem oceny zgodności z OPZ, kompletności i jakości prac, stopnia zaawansowania oraz identyfikacji obszarów wymagających optymalizacji. Producent przekazał informacje o takich partnerach w piśmie z 10 października 2025 r.

W związku z zakończeniem okresu rocznego gwarancji (od 30 września 2024 r. do 30 września 2025 r.) w Uczelni sporządzono i przekazano wykonawcy 17 października 2025 r. protokół roczny z realizacji usług gwarancji ZSI. Określono w nim wysokość należnych Uczelni kar umownych za przekroczenie terminów realizacji usług w ramach gwarancji (nieterminowe usunięcie zgłoszonych błędów) w kwocie 2463 tys. zł. Wyliczono także, zgodnie z wzorem z OPZ, niezawodność ZSI w dotychczasowym okresie równą 60,08%, co wskazywało, że wartość ta jest znacznie poniżej dopuszczalnego wskaźnika niezawodności systemu (95%), w związku z czym wezwano wykonawcę do natychmiastowego opracowania i przedstawienia planu naprawczego dla wdrożenia systemu (ERP) bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż do 15 listopada 2025 r.

(akta kontroli tom I str. 878-879; tom II str. 7-239, 457-477, 528-575; tom IV str. 294-354, 476-584; tom VII str. 135-138, 173-182, 227-260, 276-277, 282-298, 301-312, 406-407, 476-484, 528-547)

W trakcie oględzin wybranych funkcjonalności SZBK oraz wymagań określonych w OPZ przeprowadzonych 31 lipca 2025 r., stwierdzono, że zakupiony system posiada wymagane funkcjonalności i jest wykorzystywany przez CWBK. Po podpisaniu protokołów odbioru wymaganych umową dostawca systemu wykonał 32 dodatkowe funkcjonalności¹⁰³. Dotyczyły one m.in. usprawnienia formularzy wizyt, obsługi wielu walut i przeliczników dla wizyt oraz rozszerzenia obsługi faktur o nowe typy pozycji i opcje płatności.

W dniu 7 sierpnia 2025 r. przedstawiciele UML przeprowadzili oględziny pomieszczenia serwerowni CWBK. Z raportu techniczno-organizacyjnego opracowanego przez p.o. kierownika Działu Infrastruktury Centrum IT¹⁰⁴, wynikało m.in., że: wykonawca posiadał dostęp VPN skonfigurowany poza oficjalnym kanałem i posiadał zdalny dostęp do serwerów, który funkcjonował bez odpowiednich środków zabezpieczających o charakterze organizacyjnym

¹⁰³ Stan na 30 czerwca 2025 r.

¹⁰⁴ Stan na dzień 20 sierpnia 2025 r.

i prawnym; w praktyce przejął utrzymanie całego „stosu”¹⁰⁵ (tj.: instalację i aktualizację systemu operacyjnego, poprawki bezpieczeństwa, backup, SLA¹⁰⁶ i odpowiedzialność za zgodność z wymaganiami). W podsumowaniu stwierdzono, że w Uczelni brakuje jednolitego standardu w zakresie rozdziału ról administracyjnych i użytkowników oraz dokumentowania działań technicznych; dokumentacja powykonawcza nie zawierała pełnych informacji o konfiguracji serwerów, dostępie VPN i kontaktach administracyjnych; wykonawca SZBK prowadził działania wykraczające poza zakres umowy, co poprawiało ciągłość działania systemu, ale odbywało się bez formalizacji i odpowiednich zapisów, tym samym pozbawiając Uczelnię możliwości kontrolowania jego odpowiedzialności i rozliczalności.

Do września 2025 r. w Uczelni nie monitorowano bieżącego utrzymania zasobów serwerowych współpracujących z SZBK (m.in. polityka kopii zapasowych, aktualizacje systemów operacyjnych). Brak kontroli Uczelni nad tymi serwerami, do czasu podjęcia takich działań, stanowiło naruszenie przepisów. Szerzej opisano to w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli tom IV str.413-431; tom VI str. 126-212, 383-388; tom VII str. 128-130, 166-169, 278)

Stosownie do przepisów § 19 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych¹⁰⁷ oraz § 20 ust. 1 obowiązującego do 23 maja 2024 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w tej samej sprawie¹⁰⁸ podmiot realizujący zadania publiczne (tj. w tym przypadku uczelnia publiczna) opracowuje i ustanawia, wdraża i eksploatuje, monitoruje i przegląda oraz utrzymuje i doskonali system zarządzania bezpieczeństwem informacji¹⁰⁹ zapewniający poufność, dostępność i integralność informacji z uwzględnieniem takich atrybutów, jak autentyczność, rozliczalność, niezaprzeczalność i niezawodność.

W UML obowiązywał w okresie objętym kontrolą Regulamin Polityka Ochrony Danych przyjęty zarządzeniem Rektora Nr 59/2018 z 25 maja 2018 r. w sprawie wdrożenia Regulaminu Polityka Ochrony Danych Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (wraz ze zmianami). Regulamin był bezpośrednio związany i wynikał z przepisów o ochronie danych osobowych, niektóre regulacje tego zarządzenia miały jednak związek z zarządzaniem bezpieczeństwem informacji, o którym mowa we wskazanych rozporządzeniach. Ponadto na podstawie zarządzenia Rektora Nr 41/2025 z 10 marca 2025 r. wprowadzono Instrukcję zarządzania incydentami bezpieczeństwa informacji w UML, której przedmiot miał bezpośredni związek z wymaganiami § 19 ust. 2 pkt 13 obowiązującego rozporządzenia.

W zakresie realizacji przepisów rozporządzenia KRI z 2024 r. i rozporządzenia KRI z 2012 oraz regulacji wewnętrznych dotyczących bezpieczeństwa informacji stwierdzono nieprzestrzeganie wymaganego okresu przechowywania logów systemowych oraz procedur zarządzania uprawnieniami użytkownika

¹⁰⁵ Liniowa struktura danych.

¹⁰⁶ Service Level Agreement - umowa między dostawcą usług a klientem, która określa jakość, dostępność i warunki świadczenia usług.

¹⁰⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 773. Dalej: rozporządzenie KRI z 2024 r.

¹⁰⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 2247. Dalej: rozporządzenie KRI z 2012 r.

¹⁰⁹ Dalej: SZBI.

w systemach ZSI i SZBK. Opisano to szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W okresie od 24 czerwca do 7 października 2025 r. w UML przeprowadzono audyt wewnętrzny SZBI, który obejmował m.in. analizę procedur i polityk bezpieczeństwa informacji, identyfikację zagrożeń i słabych punktów w infrastrukturze teleinformatycznej, ocenę stopnia zgodności z przepisami krajowymi i unijnymi¹¹⁰. W podsumowaniu raportu wskazano w szczególności, że UML musi opracować nową, kompleksową politykę bezpieczeństwa informacji opartą na wymaganiach NIS2, która obejmie zarządzanie ryzykiem, ochronę danych osobowych studentów i pracowników oraz procedury reagowania na incydenty oraz wdrożyć szereg zaawansowanych środków technicznych zgodnych z wymaganiami NIS2, szczegółowe procedury raportowania incydentów cyberbezpieczeństwa i kompleksowy program szkoleń w tym obszarze skierowany do wszystkich grup użytkowników.

(akta kontroli tom I str. 850-877; tom II str. 528-575; tom IV str. 350-354, 599-625; tom VII str. 207-219, 316-405, 438-439, 493-495)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Uczelni w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokonanie istotnych zmian umowy na wdrożenie ZSI, poprzez wprowadzenie nowych warunków zamówienia, z naruszeniem przepisów Pzp, w tym zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

UML dokonał istotnej zmiany umowy na wdrożenie ZSI, polegającej na wydłużeniu pierwotnie określonego terminu realizacji z 29 marca 2024 r. na 30 czerwca 2024 r., a następnie na 30 września 2024 r., tj. łącznie o 184 dni. Zmiana taka nie była przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu ani w dokumentach zamówienia. Powyższe działanie wprowadziło warunki, które, gdyby były postawione w postępowaniu o udzielenie zamówienia, to wzięliby lub mogliby wziąć w nim udział inni wykonawcy lub przyjęto by oferty innej treści.

W dokumencie SWZ (pkt 5.1 rozdziału V) pn. *Opis przedmiotu zamówienia* w zamówieniu na wdrożenie ZSI UML sformułował wymóg zachowania czterech etapów realizacji umowy jako wymaganie niezbędne do wdrożenia ZSI, a w punkcie 1 rozdziału VIII SWZ określił terminy ich realizacji oraz termin startu produkcyjnego systemu (nie później niż do 29 marca 2024 r.). Etapy te, terminy ich realizacji oraz termin startu produkcyjnego systemu zostały także określone w § 5 umowy na wdrożenie ZSI. W aneksach nr 2-4 do umowy z wykonawcą ZSI, UML dokonał istotnych zmian umowy w rozumieniu art. 454 ust. 2 pkt 1 Pzp, wydłużających terminy wykonania zamówienia, w tym termin startu produkcyjnego ZSI, a w przypadku aneksu nr 2 wprowadzających nowy, nieokreślony w zamówieniu, etap realizacji umowy polegający na tzw. *optymalizacji*.

Stosownie do art. 455 ust. 1 pkt 4 Pzp dopuszczalna jest zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, o ile zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy. Zgodnie z art. 16 pkt 1 Pzp zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie

¹¹⁰ W tym w szczególności z rozporządzeniem KRI z 2024 r. oraz Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. Dalej: NIS 2.

zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

Zmiany te nie zostały spowodowane okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, natomiast były skutkiem nienależycie sprawowanego nadzoru nad realizacją tej umowy przez Komitet oraz władze Uczelni oraz szeregu zmian organizacyjnych wprowadzonych przez UML w trakcie realizacji umowy. Nie wystąpiły więc okoliczności, wobec których dopuszczalna byłaby zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 4 Pzp.

Była kanclerz, sprawująca do 4 grudnia 2023 r. funkcję przewodniczącego Komitetu, która 27 listopada 2023 r. podpisała uchwałę Komitetu w sprawie pozytywnego zaopiniowania wprowadzenia aneksu nr 2, odnosząc się danych, uzasadniających okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia aneksu nr 2, zeznała, że nie uczestniczyła w tym procesie.

Rektor wyjaśnił, że dwie notatki do aneksów, sporządzone przez kierownika projektu, uzasadniały potrzebę wprowadzenia zmian okolicznościami, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy. Aneksy nr 2-4 zostały zawarte w celu umożliwienia kontynuowania realizacji zamówienia w sposób zapewniający należyte wykonanie przedmiotu umowy, przy uwzględnieniu okoliczności, które ujawniły się w toku realizacji zamówienia, a których na etapie postępowania nie można było przewidzieć. W zakresie aneksu nr 2 wprowadzony *etap optymalizacji* nie rozszerzał zakresu przedmiotu umowy w rozumieniu rzeczowym. W zakresie wydłużenia terminu wykonania zamówienia w aneksach nr 2-4, przyczyną było uwzględnienie konieczności przeprowadzenia dodatkowych testów akceptacyjnych, a także dostosowania harmonogramu prac wykonawcy i zespołów merytorycznych Uczelni do faktycznych możliwości kadrowych oraz dostępności ekspertów po stronie wykonawcy i Uczelni.

NIK zauważa, że z treści wskazanych w wyjaśnieniu notatek do aneksów, sporządzonych przez kierownika projektu 15 listopada i 29 grudnia 2023 r. oraz 28 czerwca 2024 r., wynika m.in., że jedną z przyczyn niskiego zaawansowania prac wdrożeniowych były zmiany w strukturze organizacyjnej Uczelni, tj. okoliczności, na które bezpośredni wpływ miały władze UML. Ponadto ustalenia kontroli potwierdzają, że przyczynami opóźnień był słaby kontakt z przedstawicielami wykonawcy, zmiany personalne w jego zespole oraz opóźnienia w przekazywaniu wykonawcy niektórych danych. Biorąc pod uwagę, że UML oraz wykonawca uznali, że czas na wdrożenie ZSI jest racjonalny i wykonalny, nie były to okoliczności, których nie można było przewidzieć, a ryzyko ich wpływu na opóźnienia we wdrożeniu ZSI można było zminimalizować przy należytej sprawowanej nadzorze ze strony Komitetu i władz Uczelni.

(akta kontroli tom I str. 34-628, 901-903; tom II str. 168-239, 545-555; tom III str. 382-400, 432-464; tom IV str. 350-354, 599-620; tom VII str. 266-267, 408-409)

2. Dopuszczenie do opóźnień w udostępnieniu wykonawcy SZBK środowiska informatycznego i dostępu do serwerów, w związku z którymi dokonano istotnych zmian umowy na wdrożenie SZBK z naruszeniem Pzp.

Realizując umowę na wdrożenie SZBK, wykonawca nie mógł wykonać jej w wyznaczonym terminie do końca października 2023 r., ponieważ Uczelnia z opóźnieniem udostępniała środowisko informatyczne i dostęp do serwerów. Spowodowane było to wcześniejszym niezgodnieniem ze szpitalami

konsorcjantami miejsca zainstalowania i warunków przekazania serwerów oraz połączenia konektorów zainstalowanych na serwerach z systemami HIS szpitali. Mimo że wykonawca we wrześniu 2023 r. wnioskował o zmianę, porozumienie ze szpitalami osiągnięto dopiero w październiku i listopadzie 2023 r., a w związku z koniecznością podjęcia także dodatkowych działań wynikających z połączenia konektora z systemem HIS SPSK1, dopiero 22 grudnia 2023 r. w Uczelni podpisano aneks do umowy, w którym przesunięto termin realizacji wdrożenia przez wykonawcę na 29 lutego 2024 r. Skutkiem podpisania aneksu było wydłużenie terminu na wykonanie etapu wdrożenia i w konsekwencji skrócenie o cztery miesiące etapu świadczenia przez wykonawcę usługi serwisu utrzymaniowego oraz opieki powdrożeniowej wraz z nadzorem autorskim, przy niezmienionych kosztach w kwocie 190 tys. zł.

Aneks z 22 grudnia 2023 r. zawarto na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 4 Pzp, powołując się na szczególne okoliczności, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć. Okoliczności takie nie zaszły, ponieważ kwestie dotyczące lokalizacji serwerów, dostępu do nich, anonimizacji danych oraz współpracy wykonawcy systemu z dostawcami HIS szpitali były analizowane już w 2021 r. (podczas wstępnych konsultacji rynkowych) oraz w 2022 r. (podczas uzgodnień ze szpitalami). Aneks ten podpisano 52 dni po upływie terminu na wykonanie etapu 1.

Była kanclerz, która podpisała aneks, zeznała, że CWBK odpowiadało za realizację umowy na wdrożenie SZBK, a jej udział w tym aneksie, wynikał z wartości zamówienia (tj. kwota poniżej 1 mln zł). Merytorycznie tematyka ta nie podlegała pod kanclerza, a informacje, jakie były jej przekazywane z działu zamówień publicznych, dotyczyły opóźnień związanych z zawarciem porozumienia ze szpitalami. Zdaniem byłej kanclerz ww. porozumienie powinno być zawarte wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania i osoby realizujące to wdrożenie powinny wiedzieć, że kwestie te należało ustalić wcześniej. Ponadto, brak porozumienia wstrzymywał wszczęcie procedury podpisania umowy z wykonawcą i w ocenie byłej kanclerz opóźniało to wybór wykonawcy. Wniosek o wszczęcie postępowania wpłynął 28 czerwca 2022 r., natomiast porozumienie zawarto dopiero w lutym 2023 r.

Rektor wyjaśnił m.in., że z informacji uzyskanych z CWBK wynika, że lokalizacja serwerów i anonimizacja danych była przedmiotem dyskusji z SPSK1 już w styczniu 2022 roku. Niemniej jednak – pomimo zawartego wcześniej przez UML w dniu 2 lutego 2023 r. porozumienia ze szpitalami (na etapie przygotowania postępowania przetargowego, czyli jeszcze przed udzieleniem zamówienia wykonawcy) – dopiero po podpisaniu umowy, w toku szczegółowych ustaleń zamawiającego ze szpitalami pojawiła się konieczność szczegółowego uzgodnienia miejsca zainstalowania ww. serwerów w pomieszczeniach szpitali, a następnie konieczność ustalenia pomiędzy zamawiającym a dwoma szpitalami SPSK1 i USzD warunków przekazania serwerów, na których miały zostać zainstalowane konektory umożliwiające komunikację pomiędzy systemem CWBK a systemami HIS tych szpitali, jak również w zakresie umożliwienia połączenia ww. konektorów zainstalowanych na wszystkich trzech serwerach z systemami HIS wszystkich trzech szpitali.

(akta kontroli tom I str. 629-723; tom IV str. 350-354, 432-446; tom VI str. 126-212, 558-870; tom VII str. 266-267, 408-409, 454-455, 468-475)

3. Dokonanie odbiorów częściowych i produkcyjnych obszarów funkcjonalnych i funkcjonalności, niezbędnych do funkcjonowania ZSI, a w konsekwencji

dokonanie zapłaty za te elementy zamówienia, mimo ich niewdrożenia na zasadach określonych w umowie na zamówienie publiczne.

Mimo że obszary funkcjonalne i funkcjonalności nie zostały wdrożone w pełni zgodnie z umową i wymaganiami OPZ, dokonano:

- odbiorów częściowych 1, 8 i 13 grudnia 2023 r. odpowiednio systemów USOS, CNR i systemu klasy ERP oraz 23 września 2024 r. dwóch z czterech funkcjonalności wchodzących w skład Funkcjonalizacji ZSI do zarządzania uczelnią – *Wnioski o finansowanie grantów wewnętrznych oraz Koszty kształcenia*;
- odbiorów produkcyjnych 15 grudnia 2023 r. (systemy klasy ERP, USOS i CNR) oraz 29 września 2024 r. (Funkcjonalizacja ZSI) obszarów funkcjonalnych, niezbędnych do funkcjonowania ZSI¹¹¹;
- zapłaty (w konsekwencji dokonania odbiorów produkcyjnych) wykonawcy wynagrodzenia w kwocie 13 493 100 zł brutto.

Wydatki poniesione na sfinansowanie zakupu ZSI, w kwocie łącznej 12 137 152,50 zł, wykazano w całości jako kwalifikowalne we wnioskach o płatność w ramach dwóch projektów dofinansowanych ze środków UE. Stosownie do postanowień § 4 ust. 4¹¹² umów o dofinansowanie tych projektów: projektu POWER z 2018 r. oraz projektu POWER z 2019 r. w Uczelni zobowiązano się do stosowania Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków 2014-2020 podczas realizacji projektów. W świetle zasad określonych w ww. Wytycznych w punkcie 3 lit. j podrozdziału 6.2 pt. *Ocena kwalifikowalności wydatku* wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający m.in. następujący warunek: *dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych*¹¹³.

Dyrektor Centrum Wsparcia Nauki i Rozwoju UML (od 2021 r. do końca listopada 2024 r.), tj. jednostki organizacyjnej Uczelni właściwej w sprawie realizacji w tym okresie projektów dofinansowanych z UE, zeznała, że kryteria formalne do ujęcia ww. wydatków, jako wydatki kwalifikowalne, we wnioskach o płatność zostały spełnione. Jako osoba nadzorująca realizację projektu otrzymała zatwierdzone przez Komitet protokoły odbioru i nie miała podstaw, aby nie ująć ich wraz z fakturami we wnioskach o płatność. Nie miała kompetencji do ich podważenia.

(akta kontroli tom I str. 34-479; tom II str. 3-204, 240-458, 582-667; tom III str. 448-628; tom IV str. 350-354; tom VII str. 4-127, 266-267, 408-409, 441-443)

4. Dokonanie odbioru końcowego ZSI, mimo jego niewdrożenia zgodnie z warunkami umowy z wykonawcą oraz nierozpoczęcie produkcyjnego wykorzystania systemu do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK¹¹⁴.

Dokonano odbioru końcowego ZSI w dniu 30 września 2024 r., w którym potwierdzono poprawność wykonania prac, ich zgodność z parametrami i funkcjonalnościami określonymi w umowie oraz wykonanie przedmiotu umowy, mimo że przedmiot umowy nie został wykonany, tj. nie został wdrożony

¹¹¹ Potwierdzono w nich poprawność wykonania prac i ich zgodność z parametrami i funkcjonalnościami określonymi w umowie.

¹¹² W związku z § 1 pkt 15 umowy o dofinansowanie projektu POWER z 2018 r. oraz w związku z § 1 pkt 16 umowy o dofinansowanie projektu POWER z 2019 r.

¹¹³ W tym dotyczy zaliczek dla wykonawców, z zastrzeżeniem pkt 4 podrozdziału 6.4, zgodnie z którym za kwalifikowalne mogą być uznane zaliczki (na określony cel) wypłacone wykonawcy zgodnie z postanowieniami umowy w sprawie realizacji zamówienia w ramach projektu. Jeśli element objęty zaliczką nie jest w ramach tego projektu kwalifikowalny lub nie zostanie faktycznie wykonany w okresie kwalifikowalności projektu, zaliczka przestaje być wydatkiem kwalifikowalnym.

¹¹⁴ Według stanu na dzień oględzin NIK, tj. na 2 października 2025 r.

ZSI w pełni zgodnie z wymaganiami określonymi w OPZ. Łącznie za wdrożenie ZSI zapłacono 15 953 100 zł brutto, w tym 13 493 100 zł w związku z odbiorem wskazanych poprzednio czterech obszarów funkcjonalnych oraz 2 460 000 zł za etap I. Po dokonaniu odbioru końcowego ZSI nie rozpoczęto wykorzystywania systemu w pracy rzeczywistej w Uczelni. W konsekwencji dokonania odbioru końcowego ZSI system przyjęto do ewidencji wnip (w kwocie 15 898,1 tys. zł), mimo że nie nadawał się on do pełnego gospodarczego wykorzystania, tj. nie spełniał definicji wnip określonej w art. 3 pkt 14 ustawy o rachunkowości.

W protokole odbioru końcowego ZSI wskazano, że podstawę odbioru końcowego stanowiła m.in. dokumentacja powykonawcza. W trakcie kontroli NIK Uczelnia nie posiadała kompletu wskazanej dokumentacji i przedłożyła jedynie dokumentację dotyczącą systemu USOS. Przewodniczący Komitetu wyjaśnił, że kierownik projektu nie informował o braku dokumentów podczas odbiorów systemu ZSI, jednak okazało się, że Uczelnia nie dysponuje jej kompletem. Zaznaczył, że obecnie¹¹⁵ Uczelnia prowadzi działania, mające na celu skompletowanie dokumentacji w całości, zwracając się po raz kolejny w dniu 15 września 2025 r. do wykonawcy z prośbą o ponowne przekazanie brakujących części. Dokumentacja powykonawcza ZSI została przedłożona kontrolerom NIK w dniu 25 września 2025 r., jednak nie była kompletna – w przypadku systemu ERP brak było kluczowej dokumentacji dotyczącej systemu ról (schematów uprawnień) oraz kodowania słowników w tym systemie.

Mimo że w Uczelni przyjęto odbiór końcowy ZSI 30 września 2024 r., w trakcie oględzin stwierdzono, że ZSI nie został wdrożony w Uczelni zgodnie z OPZ w czerwcu 2025 r., a także w dniu 2 października 2025 r. Skutkiem tego było realizowanie prac wdrożeniowych w trakcie trwania gwarancji, tj. w ciągu 12 z 60 miesięcy gwarancji na utrzymanie systemu, konieczność prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 czerwca 2025 r. w dotychczasowym systemie ZSI z 2008 r., konieczność przedłużenia usługi asysty technicznej ZSI z 2008 r. z maksymalną wartością wynagrodzenia w wysokości 127,5 tys. zł netto oraz niewykorzystanie zakupionego osprzętu o wartości 12 459,96 zł współpracującego z modułem do inwentaryzacji mobilnej¹¹⁶.

Rektor wyjaśnił, że ZSI z 2008 r. był operacyjnie wykorzystywany w Uczelni po dniu 31 maja 2025 r. ze względu na brak spełnienia cech jakościowych, jakie powinny posiadać księgi rachunkowe prowadzone zgodnie z art. 24 ustawy o rachunkowości. Przeniesienie prowadzenia ksiąg rachunkowych do nowego ZSI było, na etapie składania wyjaśnień, niemożliwe z uwagi na niekompletność i błędy funkcjonalne wykryte w toku weryfikacji migracji danych oraz działania systemu w środowisku produkcyjnym. Uczelnia podjęła działania naprawcze, prowadząc otwarty dialog z firmą wdrożeniową w celu dostosowania funkcjonalności nowego ZSI do ustawy o rachunkowości.

Pełnomocnik ds. IT wyjaśnił, że jedną z przyczyn niewdrożenia ZSI było jednoczesne wdrażanie systemów USOS i ERP. Ponadto pracownicy UML długo nie byli dopuszczani do środowiska testowego zasilonego danymi, aby zweryfikować funkcjonalności. W okresie od września 2024 r. do czerwca 2025 r. zaobserwowano także dużą rotację kadry po stronie wykonawcy. Wskazał, że na dzień 6 września 2025 r. ZSI z 2008 r. wykorzystywany był jako środowisko produkcyjne w celu zapewnienia ciągłości kluczowych procesów administracyjnych i finansowo-księgowych Uczelni do czasu pełnego i stabilnego

¹¹⁵ Termin udzielenia wyjaśnień: 16 września 2025 r.

¹¹⁶ Dwa terminale z wyposażeniem i dwie drukarki termotransferowe.

uruchomienia nowego systemu ZSI, który na dzień złożenia wyjaśnień znajdował się w końcowej fazie testów i przygotowań do pracy równoległej, w tym związanych m.in. z migracją danych i kompletnością informacji oraz integracją z innymi systemami.

Odnosząc się do ww. nieprawidłowości, Rektor wyjaśnił m.in., że po dokonaniu odbioru końcowego nastąpiło częściowe rozpoczęcie wykorzystywania systemu w pracy rzeczywistej Uczelni w obszarze USOS. Poinformował, że UML podejmuje działania w celu zabezpieczenia jej uzasadnionego interesu prawnego oraz wdrożenia ZSI w całości zgodnie z wymaganiami określonymi w OPZ. Może przy tym skorzystać z instytucji gwarancji jakości przewidzianej w umowie lub wynikającej z przepisów prawa cywilnego. Mimo zapłaty wynagrodzenia umownego, instytucja gwarancji zabezpiecza możliwość odzyskania części środków lub wymuszenia dodatkowych prac przez wykonawcę, jeśli system nie spełni wymagań w okresie gwarancji, co jest kluczowe dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania Uczelni. Wskazał przy tym, że Uczelnia podjęła działania, mające na celu wydłużenie przez wykonawcę okresu gwarancji z 60 do 72 miesięcy (licząc od startu produkcyjnego ZSI). W przedłożonym projekcie porozumienia, który został przekazany wykonawcy, przewidziano przedłużenie okresu gwarancji o 12 miesięcy na ZSI, oprogramowanie systemowe oraz utrzymanie systemu. Jako uzasadnienie przedłużenia wskazano okoliczności, które ujawniły się po 30 września 2024 r., w szczególności w ramach kontroli prowadzonej przez NIK.

(akta kontroli tom I str. 34-479; tom II str. 3-204, 223-477, 557-558, 582-667; tom III str. 448-628; tom IV str. 350-354, 605-607; tom VII str. 4-127, 266-267, 408-409, 444-481, 501-504)

5. Nierzetelne koordynowanie i nadzorowanie prac prowadzonych w obszarze wdrożenia ZSI oraz niezgodne z umową na wdrożenie ZSI realizowanie niektórych zadań przez Komitet.

Pomimo trudności w realizacji przebiegu wdrożenia ZSI, spowodowanych zaniedbaniami wykonawcy oraz organizacją prac zespołów wdrożeniowych, wskazujących na zagrożenia dla terminowej realizacji wdrożenia, przedstawiciele Komitetu ze strony UML, a w szczególności kolejni przewodniczący Komitetu i kierownik projektu nie podjęli skutecznych działań zmierzających do wyegzekwowania prawidłowej i efektywnej realizacji procesu wdrożenia. Świadczyło to o nierzetelnej koordynacji wdrożenia ZSI, do czego został m.in. zobowiązany Komitet stosownie do § 1 pkt 11 umowy na wdrożenie ZSI, zgodnie z którym był on organem nadrzędnym, powołanym przez zamawiającego, w celu koordynacji i monitoringu wszelkich prac prowadzonych w obszarze wdrożenia ZSI.

Protokoły posiedzeń Komitetu nie spełniały w pełni wymagań § 4 ust. 15 pkt 4 umowy na wdrożenie ZSI, dotyczących realizacji ustalonych zadań – mimo że zawierały listę zadań do wykonania przez daną stronę, nie zawsze były przypisane do wykonania przez konkretną osobę i posiadały termin wykonania; nie posiadały opisu wpływu zadania na harmonogram i na zakończenie lub rozpoczęcie wykonywania innych zadań.

Była Przewodnicząca Komitetu (do 4 grudnia 2023 r.) zeznała, że Komitet spotykał się na posiedzeniach i rozstrzygał kwestie związane z harmonogramem rzeczowo-finansowym, a problemy rozpoczęły się wraz ze zmianami organizacyjnymi w Uczelni. W związku z pogarszającą się atmosferą pracy w ramach wdrożenia oraz decyzjami kadrowymi, skutkującymi utratą wpływu na zespół i współpracę z działami IT, w listopadzie 2023 r. złożyła wniosek

o zwolnienie z tej funkcji. Odnośnie do zapewnienia zgodności z umową w zakresie treści protokołów z posiedzeń Komitetu oraz zmian w harmonogramie zaznaczyła, że nie wie, dlaczego tak się stało, a posiedzenia protokołował pracownik Działu IT.

Kierownik projektu zeznał, że współpraca w ramach Komitetu, po zmianie jego przewodniczącego, skomplikowała się, a z problemami w obszarze wdrożenia ZSI, które pojawiły się w związku ze zmianami organizacyjnymi w Uczelni, lepiej radził sobie poprzedni przewodniczący. Zaznaczył, że nowy przewodniczący nie był decyzyjny, a on sam – w ramach wiążącej go z Uczelnią umowy – realizował przydzielone mu zadania, mimo że (w szczególności po aneksowaniu umowy) jego wpływ na podejmowane decyzje był znikomy.

NIK zauważa, że odbiór niewdrożonych obszarów produkcyjnych i niewdrożonego ZSI, mimo ich niewykonania zgodnie z OPZ, świadczy o nierzetelnym sprawowaniu przez Komitet kontroli nad przebiegiem i jakością realizacji umowy na wdrożenie ZSI, tj. zadania określonego w § 4 ust. 5 pkt 3 i 4 umowy na wdrożenie ZSI.

(akta kontroli tom I str. 34-67, 278-293, 784-792, 895-903; tom II str. 7-22, 168-204, 240-458, 668-688; tom III str. 2-367, 382-466; tom IV str. 350-354, 599-625, 635-636; tom VII str. 4-127, 220-226, 266-267, 408-409)

6. Nierzetelne wyegzekwowanie od wykonawcy pełnej informacji i dokumentacji dotyczącej zainstalowanego oprogramowania, wchodzącego w skład ZSI, polegające na:

- Braku zapewnienia kompletności i aktualności dokumentacji w zakresie udzielonych licencji, w tym braku potwierdzenia udzielenia licencji bezterminowej na system klasy ERP.

Zgodnie z § 9 umowy na wdrożenie ZSI oraz OPZ zamawiający wymagał udzielenia bezterminowej licencji na korzystanie z systemu. W Uczelni nie posiadano dokumentacji potwierdzającej ten fakt. Przedłożone dokumenty, obejmujące certyfikaty rejestracji oprogramowania oraz warunki licencji nie były kompletne z uwagi na brak załącznika do warunków licencji pt. „Postanowienia szczegółowe dotyczące Rodzajów Licencji”, stanowiącego integralną część warunków licencji (o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 5 i § 21 warunków licencji). Pełnomocnik ds. IT wyjaśnił, że na dzień 6 października 2025 r. Uczelnia zwróciła się do producenta oprogramowania o potwierdzenie terminu i modelu licencji oraz o udostępnienie załącznika.

- Instalacji w środowisku produkcyjnym przez wykonawcę dodatku do jednego z modułów systemu klasy ERP bez przekazania dokumentów licencyjnych i wiedzy Uczelni.

Zgodnie z § 12 ust. 1 zdanie drugie Modułu III „Zarządzanie systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych” Regulaminu Polityki Ochrony Danych UML¹¹⁷ Dział Informatyczny zobowiązany jest do prowadzenia kontroli legalności oprogramowania użytkowanego w UML. W Centrum IT nie posiadano dokumentów dotyczących zainstalowanego w środowisku produkcyjnym systemu klasy ERP dodatku do jednego z modułów tego systemu, dostarczonego przez producenta innego niż główny producent oprogramowania. Brak właściwego nadzoru nad posiadanymi licencjami stanowił naruszenie ww. uregulowań wewnętrznych, znajdujących odzwierciedlenie w § 19 pkt 12 lit. h rozporządzenia KRI z 2024 r. Kierownik Centrum IT wyjaśnił, że wykonawca nie przekazał danych dotyczących instalacji

¹¹⁷ Dalej: Moduł III.

tego dodatku, kosztach licencji związanych z jego użytkowaniem oraz dokumentów dotyczących zasad korzystania z tego komponentu. Uczelnia nie wyrażała odrębnej zgody na jego instalację i użytkowanie, a decyzja ta została podjęta w ramach działań wdrożeniowych przez wykonawcę bez jej wiedzy. Uczelnia nie dysponowała także dokumentami licencyjnymi oraz nie posiadała dokumentów potwierdzających, że dodatek ten był objęty wsparciem producenta systemu ERP oraz że jego wykorzystanie nie naruszało warunków gwarancji głównej systemu. Pełnomocnik ds. IT 6 października 2025 r. zwrócił się do wykonawcy z prośbą o wyjaśnienia w powyższej sprawie, w tym przedłożenia karty produktu, warunków licencji, podstawy umownej instalacji, ewentualnych dokumentów powierzenia danych. Wykonawca wyjaśnił, że ww. dodatek był wykorzystywany na etapie wdrożenia systemu ZSI ERP, nie jest używany w środowisku produkcyjnym Uczelni i nie stanowi integralnej części systemu.

- Niewyegzekwowaniu od wykonawcy pełnej informacji na temat gwarancji na oprogramowanie systemowe (system klasy ERP).

Zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 8 umowy na wdrożenie ZSI oraz z OPZ wykonawca zobowiązał się m.in. do zapewnienia gwarancji na oprogramowanie systemowe w okresie 60 miesięcy od jego odbioru, tj. do 30 września 2029 r. Termin udzielonej gwarancji, wyświetlany w systemie klasy ERP, upływał z dniem 21 grudnia 2025 r., a termin znajdujący się na certyfikacie rejestracji oprogramowania upływał z dniem 21 grudnia 2028 r. Kierownik Centrum IT wyjaśnił, że Uczelnia nie posiada wiedzy, z jakich przyczyn terminy te różnią się, jednak wychodzi z założenia, że zapisy umowy na wdrożenie ZSI i OPZ pozostają w mocy. Podkreślił, że do chwili obecnej¹¹⁸ wykonawca nie przekazał jednoznacznego wyjaśnienia w tym zakresie ani dokumentacji, która pozwoliłaby wyjaśnić rozbieżność między wskazanymi terminami. Pełnomocnik ds. IT skierował 6 października 2025 r. pismo do wykonawcy z prośbą o wyjaśnienia. W odpowiedzi wykonawca poinformował, że daty gwarancji umownej i producenta różnią się ze względu na odmienne zdarzenia inicjujące bieg obu gwarancji, tj. dla gwarancji producenta – rejestracja/aktywacja licencji, dla gwarancji umownej wykonawcy – odbiór końcowy systemu.

Wyjaśniając przyczyny rozbieżności podane przez wykonawcę, Rektor stwierdził, że w UML wprowadzono do rejestru gwarancji jednoznaczne oznaczenia dwóch reżimów (umowna wykonawcy vs. producent), a ponadto Uczelnia zwróciła się do wykonawcy o korektę/wyjaśniający opis prezentowanej w ERP daty.

NIK dodatkowo nadmienia, że audyt SZBI w UML wykazał, że w Uczelni nie były utrzymywane dane o licencjach oprogramowania, jak również - pomimo posiadania oprogramowania przechowującego informacje na temat zakupionych licencji – nie było ono wykorzystywane z powodu długotrwałej nieobecności kierownika Działu Wsparcia Użytkowników, który jako jedyny posiadał dostęp do tego systemu.

(akta kontroli tom I str. 34-225, 278-293; tom IV str. 350-354, 585-594, 599-625; tom VII str. 135-168, 183-189, 266-267, 299-300, 314-405, 408-409, 451-453, 465-467)

7. Przechowywanie logów systemowych w systemie ZSI przez okres krótszy niż wymagany przepisami.

Stosownie do § 20 ust. 4 rozporządzenia KRI z 2024 r. (odpowiednio § 21 ust. 4 rozporządzenia KRI z 2012 r.) elektroniczne zapisy w dziennikach systemów (logi) przechowywane są od dnia ich zapisu, przez okres wskazany

¹¹⁸ Termin udzielenia wyjaśnień: 16 września 2025 r.

w przepisach odrębnych, a w przypadku braku przepisów odrębnych przez dwa lata. Uczelnię nie obowiązywały przepisy odrębne określające inny niż dwuletni okres retencji danych. Stwierdzono, że okres ten w przypadku ZSI w rzeczywistości obejmował około roku, np. najstarsze logi z wdrażanego systemu klasy ERP, jakie na dzień 4 czerwca 2025 r. posiadała Uczelnia, pochodziły z 6 czerwca 2024 r.

Rektor wyjaśnił, że wdrażany system ZSI posiadał mechanizmy nadpisywania logów, które ograniczały okres ich dostępności w systemie produkcyjnym. Wynikało to z przyjętych domyślnych ustawień systemowych oraz ograniczeń pojemności środowiska produkcyjnego, przy braku wdrożonej procedury regularnego archiwizowania pełnych logów na okres dłuższy niż umożliwiało środowisko. Dotychczas brak było odrębnych wymagań w zakresie rutynowego odtwarzania starszych logów, a procedura archiwizacji w sposób zapewniający bieżący dostęp do pełnych danych historycznych wymaga rozbudowy infrastruktury oraz zmiany konfiguracji systemu, co zostało zaplanowane w najbliższych działaniach w projekcie KPO. Zaznaczył, że podstawową przyczyną ograniczenia okresu retencji danych są czynniki natury ekonomicznej. Długotrwałe przechowywanie logów wymaga znaczących zasobów technicznych, które przekraczały możliwości budżetowe Uniwersytetu. W szczególności dotyczy to pamięci masowej, która miałaby pojemność wystarczającą do przechowywania tak znaczącej ilości informacji. Uczelnia w trakcie kontroli NIK prowadziła działania, mające na celu dostosowanie praktyk w zakresie archiwizacji logów systemowych do wymagań rozporządzenia KRI, przy jednoczesnym uwzględnieniu ograniczeń technicznych nowego ZSI oraz dostępnych zasobów infrastrukturalnych.

Raport z audytu SZBI w UML zawierał rekomendację stosowania przepisów rozporządzenia KRI z 2024 r. w przedmiotowym zakresie.

(akta kontroli tom I str. 853; tom II str. 564-567, tom IV str. 350-354, tom VII str. 266-267, 316-405, 408-409, 458)

8. Niezgodne z przepisami i niewystarczająco rzetelne zarządzanie uprawnieniami użytkownika w ZSI i SZBK.

Zgodnie z § 19 ust. 2 pkt 4 i 5 rozporządzenia KRI z 2024 r. (oraz § 20 ust. 2 pkt 4 i 5 rozporządzenia KRI z 2012 r.) kierownictwo podmiotu publicznego podejmuje działania zapewniające, że osoby zaangażowane w proces przetwarzania informacji posiadają stosowne uprawnienia i uczestniczą w tym procesie w stopniu adekwatnym do realizowanych przez nie zadań i obowiązków oraz podejmują działania zmierzające do bezzwłocznej zmiany uprawnień, w przypadku zmiany zadań tych osób. Przepisy te, w tym dotyczące nadawania, modyfikacji i anulowania uprawnień do systemu, znalazły odzwierciedlenie w przepisach wewnętrznych Uczelni tj. Module III.

W przypadku ZSI stwierdzono, że w okresie od startu produkcyjnego systemu (30 września 2024 r.) do 18 września 2025 r.¹¹⁹ dostęp do systemu ERP i CNR posiadało 327 użytkowników (w tym 280 na dzień 18 września 2025 r.), a do systemu USOS 223 użytkowników (w tym 196), z czego tylko odpowiednio 39 i 30 użytkownikom uprawnienia nadali administratorzy zatrudnieni w Uczelni. Administrator systemu w UML nie posiadał wiedzy operacyjnej na temat zakresu prezentacji danych przez role systemowe¹²⁰. Na

¹¹⁹ Data sporządzenia w UML szczegółowego zestawienia na potrzeby kontroli NIK.

¹²⁰ W Uczelni nie wyegzekwowano również dokumentacji powykonawczej i instrukcji użytkownika obejmujących te zagadnienia. Rektor 14 października 2025 r. wyjaśnił, że Uczelnia pozyskała

konta dziesięciu użytkowników systemu ERP i CNR zalogowano się po dacie końca ich zatrudnienia w Uczelni, w tym w dziewięciu przypadkach dostęp do konta był zablokowany, a w jednym konto pozostawało aktywne. Stwierdzono ponadto, że kierownik działu informatycznego nie sporządził szczegółowych zasad nadawania, modyfikacji i anulowania uprawnień do systemów informatycznych wykorzystywanych w UML (w tym systemu klasy ERP, CNR i USOS), o których mowa w § 7 ust. 9 Modułu III, a także, że rejestr użytkowników systemu ERP, CNR i USOS, w szczególności w zakresie modyfikacji uprawnień użytkownika, nie odpowiadał szczegółowości, określonej w § 7 ust. 8 Modułu III¹²¹.

Kierownik Centrum IT wyjaśnił, że dziewięć przypadków zalogowania po dacie zatrudnienia mogło wynikać z dodatkowych migracji danych pomiędzy starym a nowym systemem klasy ERP lub błędnego odczytania dat w raportach. W odniesieniu do jednego przypadku aktywnego konta (mimo ustania zatrudnienia) wyjaśnił, że prawdopodobnie informacje o zakończeniu stosunku pracy nie zostały przekazane przez administratorów lub omyłkowo zostały pominięte¹²². Stwierdził, że dla systemów ERP, CNR i USOS, na dzień kontroli nie zostały opracowane odrębne regulacje w formie zatwierdzonych dokumentów. Proces nadawania uprawnień odbywał się w oparciu o obowiązujące zarządzenie Rektora w zakresie dostępu do systemów informatycznych i bezpieczeństwa informacji, wnioski i polecenia służbowe kierowników jednostek (które są podstawą nadania, zmian lub anulowania uprawnień), prace wdrożeniowe (uprawnienia nadawane przez firmę wdrożeniową). Dodatkowo wyjaśnił, że prowadzone są prace nad ujednoczeniem i sformalizowaniem procedury nadawania i anulowania uprawnień dla wszystkich systemów, za które Centrum ponosi odpowiedzialność administracyjną. W celu zakończenia procedury niezbędne jest uzyskanie pełnej dokumentacji powdrożeniowej ZSI, dotyczącej obsługi procesu nadawania ról od wykonawcy. Rejestry użytkowników mają obecnie charakter roboczy/techniczny i są utrzymywane przez administratorów systemów, dane są na bieżąco aktualizowane, jednak dokumentacja jest w trakcie porządkowania i standaryzacji do formy docelowej, która w pełni będzie odpowiadać wymogom określonym w § 7 ust. 8 Modułu III.

W przypadku SZBK stwierdzono, że mimo odbioru produkcyjnego 29 lutego 2024 r. i użytkownika systemu w latach 2024-2025, nie opracowano procedury nadawania i odbioru uprawnień. Przyznane uprawnienia pracownikom były niezgodnie z dokumentacją powdrożeniową – 11 osób posiadało uprawnienia, które, zgodnie z tą dokumentacją, są właściwe dla kierownika CWBK i jego zastępcy. Nie przypisano nikomu uprawnień administratora „SUPER ADMIN”, które pozwoliłyby na uzyskanie w UML pełnego dostępu m.in. do zarządzania kontem, użytkownikami, ustawieniami oraz funkcjonalnościami systemu. Ich brak doprowadził do uzależnienia UML od wykonawcy systemu, m.in. w zakresie nadawania uprawnień, pozyskiwania logów systemowych czy przeglądania historii zmian w systemie.

od wykonawcy dokumentację. Wskazał jednocześnie, że po jej przeanalizowaniu wymagała ona uzupełnienia oraz że Centrum IT skatalogowało role wraz z opisem zakresów prezentacji danych.

¹²¹ W zakresie danych obowiązkowych, takich jak: imię, nazwisko, identyfikator, zakres uprawnień, data nadania, modyfikacji i anulowania uprawnień.

¹²² Podkreślił, że system ERP standardowo nie blokuje automatycznie kont użytkowników po zakończeniu zatrudnienia – docelowym rozwiązaniem będzie blokada w domenie, która uniemożliwi logowanie do systemu, jednak konto w samym systemie może pozostawać widoczne jako aktywne, dopóki administrator nie przeprowadzi jego ręcznej dezaktywacji.

Rektor wyjaśnił m.in., że uprawnienia dla użytkowników systemu są nadawane, modyfikowane i odbierane przez wykonawcę na wniosek CWBK, po wewnętrznym zatwierdzeniu przez kierownika działu lub przez dyrekcję CWBK oraz że rozwiązanie to jest tymczasowe do momentu zakończenia prac rozwojowych nad systemem, który pozwoli na opracowanie ustalonej procedury nadawania uprawnień i zarządzania nimi. Uprawnienia „SUPER ADMIN” zostaną przekazane osobom zatrudnionym w UML, które posiadają właściwe kompetencje, na końcowym etapie wdrażania systemu. Odnosząc się do uprawnień, właściwych dla kierownika CWBK i jego zastępcy, stwierdził, że dostępy te zostały przyznane osobom zajmującym różne stanowiska w celu możliwości bieżącej pracy nad systemem, weryfikowania i modyfikowania funkcjonalności, przy czym uprawnienie na tym poziomie dotyczy operatorów ośrodków i zapewnia dostęp do danych operacyjnych i finansowych, a co za tym idzie nie są one przypisane wyłącznie kierownikowi CWBK i jego zastępcy.

Ponadto w trakcie kontroli NIK w Uczelni zidentyfikowano przetwarzanie w SZBK danych wymagających podwyższonego poziomu ochrony (danych wrażliwych), w wyniku czego podjęto decyzję o włączeniu mechanizmu MFA¹²³ (uwierzytelniania wieloskładnikowego) i wdrożono ją dla czterech pracowników 23 lipca 2025 r. i kolejnych 27–14 sierpnia 2025 r.

W raporcie z audytu SZBI w UML wskazano, że w Uczelni istniały przypadki przyznania zbyt dużych uprawnień lub nieprawidłowo skonfigurowanych dostępu, co było niezgodne z przepisami wewnętrznymi.

(akta kontroli tom I str. 878-879; tom II str. 562; tom IV str. 294-354, 457-462, 490-491, 601-603, 628-661; tom VI str. 12-22, 541-550; tom VII str. 169-172, 207-219, 266-267, 316-409, 455-458)

9. Brak kontroli administratorów infrastruktury informatycznej Uczelni nad zasobami serwerowymi i maszynami wirtualnymi zlokalizowanymi w infrastrukturze UML do czasu kontroli NIK.

Do września 2025 r. w Uczelni nie sprawowano rzeczywistej kontroli nad serwerami współpracującymi z SZBK, w tym nie monitorowano aktualizacji realizowanych przez dostawcę tego systemu oraz zasobów serwerowych. Administratorzy infrastruktury informatycznej Uczelni, pomimo posiadanego dostępu administracyjnego do tych serwerów, nie wykonywali czynności monitorowania bieżącego utrzymania środowiska, w tym w zakresie polityki kopii zapasowych, aktualizacji systemów operacyjnych, co stanowiło w szczególności naruszenie § 19 ust. 2 pkt 4 i 7 rozporządzenia KRI z 2024 r.¹²⁴ Formalne przyjęcie do monitorowania serwerów SZBK do pełnego utrzymania przez Centrum IT nastąpiło 15 września 2025 r. w trakcie kontroli NIK.

Pełnomocnik ds. IT wyjaśnił, że do tej pory¹²⁵ dostęp był wyłącznie w rękach dostawcy i poza nim nikt nie miał dostępu do serwerów przeznaczonych temu

¹²³ MFA (ang.: Multi-Factor Authentication) - metoda zwiększająca bezpieczeństwo logowania poprzez wymaganie od użytkownika podania co najmniej dwóch niezależnych form uwierzytelnienia.

¹²⁴ Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia KRI z 2024 r. zarządzanie bezpieczeństwem informacji realizowane jest w szczególności przez zapewnienie przez kierownictwo podmiotu publicznego warunków umożliwiających realizację i egzekwowanie działań m.in.: zapewniających, że osoby zaangażowane w proces przetwarzania informacji uczestniczą w tym procesie w stopniu adekwatnym do realizowanych przez nie zadań oraz obowiązków mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa informacji (pkt 4); zapewnienia ochrony przetwarzanych informacji przed ich kradzieżą, nieuprawnionym dostępem, uszkodzeniami lub zakłóceniami (pkt 7).

¹²⁵ Stan na 30 września 2025 r.

systemowi. Podkreślił, że w kontekście bezpieczeństwa był to błąd krytyczny, a brak wyegzekwowania dostępu od dostawcy wynikał w jego ocenie z zaniedbania pracowników pionu IT, za który odpowiadał pracownik Działu Infrastruktury. Kierownik Centrum IT wydał polecenie objęcia tego środowiska stałym monitoringiem przez pracowników ww. działu, w tym urządzeń i zainstalowanego oprogramowania, wdrożenie polityki backupu i nadzoru nad aktualizacjami.

Odnosząc się do wskazanego ustalenia NIK, Rektor wyjaśnił m.in., że bezpieczeństwo Uczelni nie było we wskazanym okresie zagrożone, ponieważ kopie zapasowe były wykonywane po stronie dostawcy usługi zgodnie z jego procedurami i umową; SZBK dopiero od lipca 2025 r. był zasilany danymi pacjentów, co ograniczało ekspozycję w okresie wcześniejszym; po przeprowadzonym audycie usługi, od 15 września 2025 r. Centrum IT sprawuje pełną kontrolę nad bezpieczeństwem środowiska SZBK.

W raporcie z audytu SZBI w UML podano, że przez co najmniej kilka miesięcy około 20 maszyn wirtualnych zlokalizowanych w infrastrukturze UML, zarządzanych przez dostawcę nowego ZSI, znajdowało się poza kontrolą Uczelni (administratorzy UML nie mieli dostępu do tych maszyn). Pracownicy Uczelni uzyskali prawa administratora 28 lipca 2025 r. Według raportu: *Istnieją setki serwerów, które pozostają podatne z powodu wielomiesięcznych, a nawet kilkuletnich zaniedbań w ich aktualizowaniu.*

(akta kontroli tom II str. 563-564; tom VI str. 383-388; tom VII str. 128-130, 169-172, 266-267, 316-405, 408-409, 458-460)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK negatywnie ocenia działalność Uczelni w objętym kontrolą zakresie. W UML dokonano odbiorów obszarów funkcjonalnych i końcowego ZSI oraz zapłaty wynagrodzenia wykonawcy w kwocie 13,5 mln brutto (sfinansowanej w wysokości 12,1 mln zł ze środków finansowych UE), mimo niezrealizowania usługi zgodnie z OPZ. System nie został wdrożony i nie był wykorzystywany w Uczelni zgodnie z założeniami do czasu zakończenia czynności kontrolnych NIK. Ujęty w ewidencji wnip ZSI nie spełniał definicji wnip określonej w ustawie o rachunkowości. Nierzetelnie koordynowano i nadzorowano wdrożenie ZSI. Niewystarczająco rzetelnie wyegzekwowano od wykonawcy informację i dokumentację dotyczącą zainstalowanego oprogramowania, wchodzącego w skład ZSI oraz niezgodnie z przepisami przechowywano logi systemowe i zarządzano uprawnieniami użytkownika w ZSI i SZBK. Niezgodnie z Pzp dokonano istotnych zmian umów na wdrożenie obu badanych systemów. SZBK został wdrożony, co do zasady, zgodnie z postanowieniami umowy i był wykorzystywany zgodnie z założonymi celami. Dopuszczono jednak do opóźnień we wdrożeniu tego systemu oraz nie sprawowano kontroli nad zasobami serwerowymi współpracującymi z SZBK.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Wzmocnienie nadzoru wewnętrznego i usprawnienie skuteczności wewnętrznych procedur w zakresie:
 - przestrzegania Pzp dotyczących zamieszczania prawidłowych danych w ogłoszeniu o zamówieniu i protokole postępowania;
 - dokumentowania inwentaryzacji wnip;
 - dokonywania zmian umów zgodnie z Pzp, postanowieniami umów i wewnętrznymi regulacjami;

- dokonywania rzetelnej weryfikacji spełnienia przez wykonawców wymagań OPZ podczas dokonywania odbiorów systemów informatycznych/teleinformatycznych;
 - rzetelnego koordynowania prac związanych z wdrożeniem systemów informatycznych lub teleinformatycznych;
 - rzetelnego nadzoru nad oprogramowaniem użytkowanym w UML.
2. Podjęcie działań, w porozumieniu z Instytucją Pośredniczącą, w celu ewentualnej weryfikacji wniosków o płatność projektów POWER z 2018 r. i POWER z 2019 r. w kontekście kwalifikowalności wydatków poniesionych na wdrożenie ZSI oraz poinformowanie NIK o ich efektach.
 3. Przeprowadzenie analizy sposobu realizacji umowy na wdrożenie ZSI pod kątem zasadności ewentualnych roszczeń względem wykonawcy, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby wdrożenia tego systemu w Uczelni.
 4. Wdrożenie ZSI, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia ciągłości pracy Uczelni, w tym ewidencji księgowej, wyegzekwowanie od wykonawcy pełnej dokumentacji powdrożeniowej oraz poinformowanie NIK o efektach tych działań.
 5. Wyegzekwowanie od wykonawcy wdrożenia ZSI kompletnej i aktualnej dokumentacji w zakresie udzielonych licencji.
 6. Doprowadzenie okresu przechowywania logów systemowych w systemie ZSI oraz zarządzania uprawnieniami użytkownika w ZSI i SZBK do zgodności z przepisami rozporządzenia KRI z 2024 r. i stosownymi procedurami.

W związku z podjętymi przez Uczelnię w trakcie kontroli NIK działaniami w zakresie zapewnienia kontroli nad infrastrukturą informatyczną UML, NIK odstępuje od formułowania wniosku w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 20 października 2025 r.

Kontrolerzy:

Przemysław Fidecki
Doradca ekonomiczny
/-/

Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie

Edward Szempruch
/-/

Iwona Pacwa
Główny specjalista kontroli
państwowej
/-/

Marcjanna Słonina
Inspektor kontroli państwowej
/-/

Joanna Krępecka
Inspektor kontroli państwowej
/-/

Agnieszka Ciaś
Inspektor kontroli państwowej
/-/

Dorota Sadowska
Inspektor kontroli państwowej
/-/

Zmian w wystąpieniu dokonał:

p. o. Dyrektor
Lubelskiej Delegatury NIK
w Lublinie¹²⁶

Edward Szempruch
/podpisano elektronicznie/

¹²⁶ Od dnia 1 stycznia 2026 r. zadania Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie realizuje Lubelska Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie.

Na podstawie art. 35c ust. 1 i 2 ustawy o NIK w tekście wystąpienia pokontrolnego z dnia 20 października 2025 r., nr LLU.411.1.1.2025, dokonano sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej poprzez: zastąpienie na stronie 19 wystąpienia pokontrolnego w wierszu 36 od góry zapisu „2024” zapisem „2023”.

Lublin, dnia 21 listopada 2025 r.

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Szempruch
/podpisano elektronicznie/